

BUITEN

11^e JAARGANG N°. 25.

ZATERDAG 23 JUNI 1917.

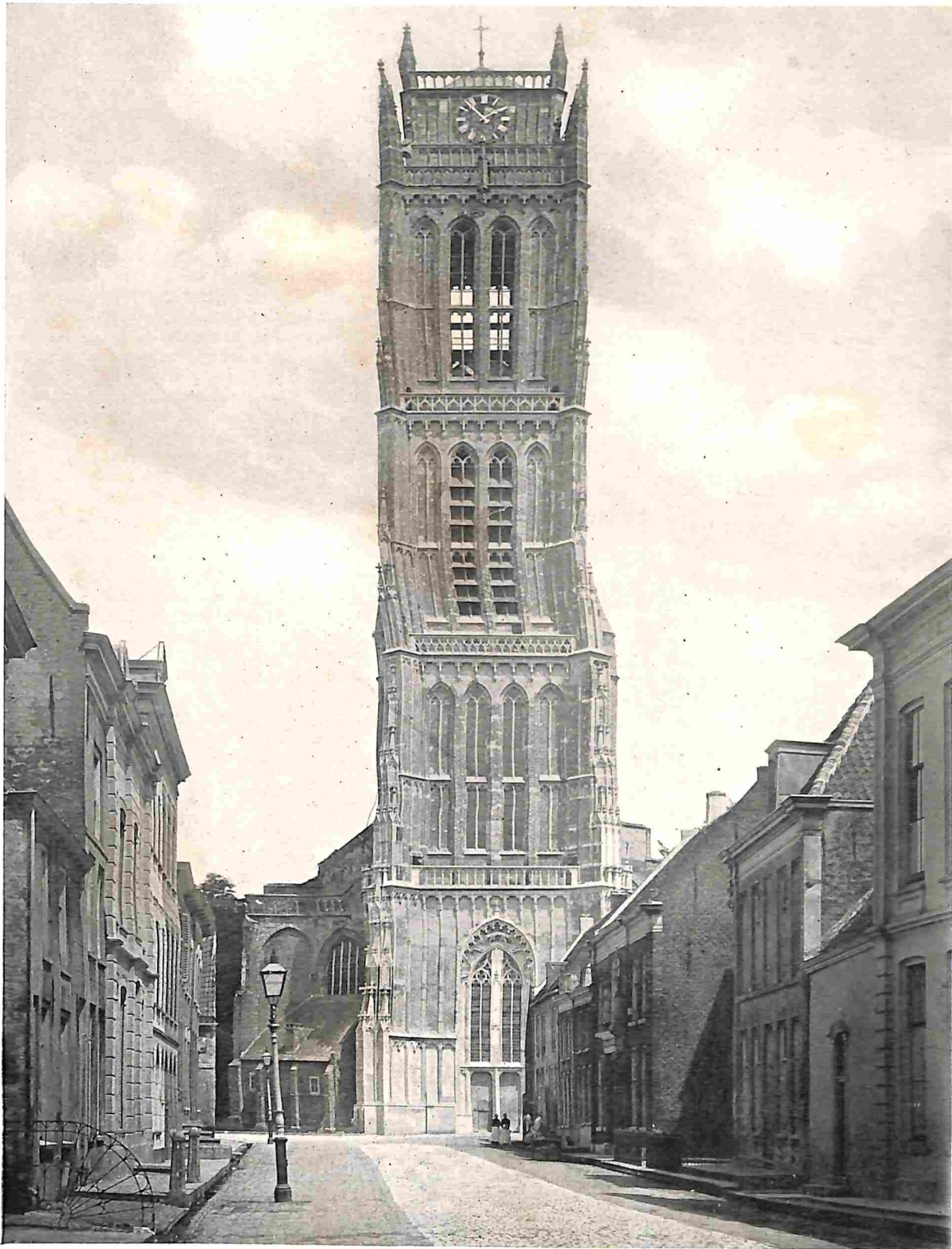

Foto C. Steenberg.

DE GERESTAUREERDE ST. MAARTENSTOREN TE ZALT-BOMMEL, DAGTEEKENEND
UIT HET LAATST DER 15^e EN HET BEGIN DER 16^e EEUW.

Redacteur: Mr. A. LOOSJES.

INHOUD:

DE GERESTAUREERDE ST. MAARTENSTOREN TE ZALT- BOMMEL. ILLUSTRATIE	BLZ. 289
DE BELANGWEKKENDE GESCHIEDENIS VAN MEVROUW BALFAME, DOOR GERTRUDE ATHERTON (25).	„ 290
VAN OUD- EN NIEUW-ATHENE, DOOR DR. K. E. W. STROOT- MAN, (GEÏLLUSTREERD)	BLZ. 292—296
TROPISCHE ZINNEBEELDEN (VERVOLG) DOOR TROPICUS	BLZ. 295
NIEUWE DAHLIA'S DOOR J. F. CH. DIX, (GEÏLL.)	BLZ. 297—299
HET AMERIKAANSCH DUËL, DOOR EWALD GERHARD SEELIGER (30)	BLZ. 298
DE AVOND, (GEDICHT) DOOR PIERRE FRANSSSEN	„ 300
DE ONTBOSSCHING VAN NEDERLAND, DOOR CORVÉE, (GEÏLLUSTREERD)	„ 300

BERICHTEN VAN REDACTIE EN UITGEVERS.

Men gelieve alles wat de Redactie of de Administratie van dit weekblad betreft te adresseeren aan de Uitgevers Scheltema & Holkema's Boekhandel, Rokin 74—76, Amsterdam, met de toevoeging: „Voor de Redactie” of „voor de Administratie van het Weekblad Buiten”. Duidelijke naam en adresvermelding wordt verzocht ook achter op de foto's.

De uitgevers verzoeken beleefdijk dit blad te noemen als men naar aanleiding van een advertentie, een aanvraag of een bestelling aan een adverteerder doet.

De belangwekkende geschiedenis van Mevrouw Balfame

(25) DOOR GERTRUDE ATHERTON.

„WAT denken de mannen ervan?” vroeg Alys. „Ik vermoed dat ze niet weten wat te denken,” zeide mevrouw Battle kalm. „Ze zijn niet zoo vlug van verstand als wij, en bovendien hebben ze een dergelijk type van vrouw nooit kunnen begrijpen. Maar wat ze ook denken. . . dat wil zeggen, als ze haar verdenken, . . . verklappen zullen ze haar toch nooit. De laatste jaren mochten ze Dave wel niet al te best, maar ze willen al evenmin als wij dat er een smet wordt geworpen op Elsinore. . . vooral omdat er nog zooveel terreinen aan het Westeind onverkocht liggen. Ze hopen dat er gauw een onverwachte vraag naar zal komen. Het proces op zichzelf is al erg genoeg. En dan die vreeselijke reporters! Die zijn al wel tien keer hier geweest.”

„O, ja, nu ik eraan denk,” viel Alys haar in de rede, „ik heb aan vier van de beste verslaggeefsters beloofd dat ik mijn best zou doen hun een onderhoud met mevrouw Balfame te bezorgen. Geloof u dat u dat lukken zou? Naar mij zou ze misschien niet willen luisteren. En — en. . . als ze werkelijk een moordenaar is, dan geloof ik dat ik haar op 't oogenblik ook liever niet zou zien.”

„De jeugd is zoo meedoogenloos!” zuchtte mevrouw Battle. Maar ik geloof ook, dat jij, als meisje, dat je carrière nog te maken hebt, het beste doet je wat achteraf te houden. Maar waarom zou ze die menschen eigenlijk ontvangen? Vertel me dat eens. Het zou haar veel waardiger staan van nu af de pers te negeren. . . .”

„Misschien wel. Maar ze zijn gunstig voor haar gestemd, daar het vrouwen zijn, en ze zouden over haar schrijven op een manier, die haar vrienden onder het publiek zou bezorgen. En het is van gewicht, als 't een proces wordt waar het eind de doodstraf van kan zijn voor haar, dat ze niet voor een monster wordt aangezien, en dan heeft ze al de vrienden noodig die ze krijgen kan. De jury zou haar wel eens kunnen schuldig bevinden, en dan zou het noodig kunnen zijn om een petitie op touw te zetten.”

„Verstand heb je altijd gehad, Alys!” Het was mevrouw Frew die dit met nadruk zeide. „Ik zal er haar zelf toe zien te bewegen. Geloof je ook niet dat het 't verstandigste zou zijn, Letitia?”

„Ik geloof, dat jullie allebei gelijk hebt,” zeide mevrouw Battle terwijl zij opstond. „Laten we nu buitenshuis thee gaan drinken. Ik heb het tegen vijven besteld.” Maar Alys, die als excuus aanvoerde, dat haar moeder nog ouderwetsch was en het avondeten klaar maakte tegen half zeven, verontschuldigde zich, en verliet het huis. Zij bevond, dat kolonel Roosevelt naar huis was gegaan, en zij was er niet rouwig om dat zij den halven mijl nu te voet moest

afleggen, hetwelk zij met vluggen tred deed. Zij had nog niet geformuleerd welke gedragslijn zij zou volgen doch zij was blij, dat zij niets van de dingen die zij alleen in de diepste schuilhoeken van haar hart wist, aan deze vrouwen had verteld, wier geestelijke weegschaal dan wellicht naar den anderen kant zou zijn overgeslagen. Wat haar betreft mocht Enid Balfame al de vriendinnen behouden die zij kon. Als zij kon, mocht zij den geheelen Staat aan haar kant behouden, als zij Dwight Rush maar verloor.

XXIV.

De politie, gestoken door den sensationeelen „coup” van de pers, deed een ernstige poging om den man of de vrouw te ontdekken, die den tweeden revolver had afgevuurd. Een tijdlang bepaalden zij hun pogingen ertoe, om Frieda en Kraus junior zich te doen tegenspreken, maar het tweetal kwam triomfantelijk te voorschijn uit een verhoor bijna even erg als de beruchte „third degree”; bovendien was er geen denkbaar motief te vinden. Conrad had nooit de geringste belangstelling in de politiek getoond; en dat de oude Dutch den zoon, op wien hij zoo trotsch was, zou hebben opgedragen een moord te begaan waar er sluipmoordenaars voor vijftig dollar per stuk te huren waren, was al even ondenkbaar voor een ieder die het door en door de gelijke leven van de familie Kraus kende.

De inrichting van den ouden Kraus had meer van een biertuin dan van een gewoon proeflokaal, en was slechts verantwoordelijk voor een heel klein gedeelte van de dronkenschap van de districtshoofdstad. Hij en zijn zoons dronken hun bier aan den huiselijken disch, maar hoegenaamd niets achter het buffet. Wat Conrad Jr. betreft, hij was vlijtig, eierzuchtig, volhardend, doch zonder een sprank initiatief, koppig, en opvliegend, doch beminnelijk en tamelijk suf, terwijl zijn smaak en huiselijke idealen even voorzichtig waren als zijn uitgaven, en daarom was het even gemakkelijk een aanklacht wegens moord tegen hem in te dienen, omdat hij mevrouw Balfame toevallig haar huis had zien uitkomen door de keukendeur, een paar minuten voor hij het schot, dat haar man doodde, had hooren afvuren, als het was om de liefelijke Frieda van de misdaad te beschuldigen, omdat zij ontijdig naar huis liep met kiespijn.

Frieda bekende onverstoobarbaar haar poging om mevrouw Balfame geld af te persen, en voegde erbij (vrij vertaald) dat, terwijl zij niet verlangde dat mevrouw B. zou gearresteerd worden, zij daarom nog geen reden zag waarom zij de situatie niet tot haar eigen voordeel zou aanwenden. Toen Papa Kraus gevraagd werd of hij het meisje geraden had om vijfhonderd dollar te vragen als prijs voor haar stilzwijgen, wierp hij deze aantijging met verontwaardiging van zich, doch gaf in den loop van het gesprek toe zoo terloops te hebben opgemerkt, dat een vrouw, die haar man had vermoord, ongetwijfeld heel blij zou zijn een getuige voor zoo'n bagatel kwijt te raken, en dat het Frieda's mensche lievende voornemen (en tevens het zijne) was, het bloedgeld zich te doen reinigen in de schatkist van het duitsche Roode Kruis.

Dit alles was natuurlijk uitermate afkeurenswaardig; doch een onvolmaakt begrip van de kleinere sociale en wettelijke verplichtingen was nog geen argument dat zulk een domme tactiek iets te maken had met een bepaalden moord. Zeer zeker waren er dezulken, die met op elkaar geperste lippen verzekerden dat „wie geld af kan persen, tot alles in staat is”; maar de politie was gewoon aan dergelijke leeken-redeneringen, en wist wel beter. Hun pogingen in alle richtingen waren al even vruchteloos. Achter het goedje der Balfame's was een landweggetje; Elsinore Avenue was feitelijk de oostelijke grens der stad, die uitgedijd was naar het zuiden en westen. In dit landweggetje woonden een drietal arme stakkers, en mettertijd werd het geheugen van een dezer bewoners zóó opgefrist, dat hij meende zich te herinneren dat hij dien avond iemand een auto had hooren aanzetten, maar om hoe laat wist hij niet te zeggen. Het moest in ieder geval zoowat om half acht geweest zijn, want dan ging hij altijd naar bed, en hij had het geluid net gehoord voordat hij in slaap viel. Of het om acht of negen uur was geweest kon hij niet zeggen, omdat hij met dichte ramen sliep en de stadsklok niet kon hooren. Zijn huisje stond net tegenover een punt, waar de tweede aanvaller, toen hij uit het boschje wegluchtte en het terrein over ging, over de schutting zou zijn geklommen om in het weggetje te komen, als hij in een eenigszins rechte lijn geloopt had. Maar het had zwaar geregend tusschen den avond van het schieten en het ontwaken van het geheugen van den ouden man, en er was spoor noch voetstap te onderkennen.

De politie doorzocht ook het Balfame-huis van onder tot boven naar het pistool, dat de gevangene ongetwijfeld mede naar het boschje had genomen, en ook vergat zij den tuin, de plaats en den boomgaard, of een der oude wellen in de buurt niet. Zelfs dregde zij een vijver af. Haar ijver was slechts meerder tijdverlies. Toen kwam men tot de slotsom, dat mevrouw Balfame kalmpjes naar buiten was gegaan om een medeplichtige te ontmoeten, die de beide revolvers had meegenomen. Maar wie was deze medeplichtige, en hoe wist hij wanneer Balfame aan zijn tuinhek zou aankomen? Het was niet moeilijk zich ervan te overtuigen, dat mevrouw Balfame geen boodschap getelefoneerd had. . . . vanuit haar eigen huis. . . . dien avond, en tevens dat zij er een van haar man had ontvangen, die haar juist de gelegenheid gaf die zij wenschte. Maar hoe had zij den andere schuldige dan bericht ge-

zonden? De arme politie had een gevoel alsof zij was vastgebonden aan een hoepel, die door een ondeugend klein meisje heuvel op, heuvel af werd gedreven. Al de mannen, die bij Cummack aan huis waren geweest, toen Balfame zijn vrouw opbelde, waren heengegaan vóór Balfame dit deed, en hadden hun alibi bewezen. Zelfs Cummack, die bloed zweette bij deze scherpe ondervraging, had zich eindelijk herinnerd dat de liftjongen van zijn kantoorgebouw hem op dien noodlottigen avond had zien binnegaan en er ook weder had zien uitkomen. Ging mevrouw Balfame dan uit, eenigen tijd nadat Dr. Anna haar had thuisgebracht uit de Country Club, vond zij toen haar medeplichtige en had zij hem toen verscholen in het boschje? En zoo ja, waarom bleef zij dan niet bij hem in het boschje, maar keerde zij naar het huis terug, langs den omweg die haar bijna had overgeleverd in de handen van den jongen Kraus? En bovenal, wie was de man?

Toen zij zoover gekomen was, gaf de politie het op, hoewel zij nog een zeker vertoon van activiteit bewaarde. Doch de pers gaf het niet op. Bijna dagelijks hadden er interviews plaats met publieke personen, schrijvers, dramaturgen, detectives, onder het opschrift: „Deed Mevrouw Balfame het?“ „Wat Deed Zij Met Het Pistool?“ „Zou Zij Twee Pistolen Tegelijk Hebben Kunnen Afvuren?“ „Zal Zij Vrijgesproken Worden?“ „Was Het Een Duitsch Complot?“ „Zou Zij Schuldig Is, Zou Zij Dan Verstandig Doen Schuld Te Bekennen, En Warhoofdigheid Als Oorzaak Opgeven?“. De interviews die de Zondagsbladen sierden, werden geschreven door mannen, doch de avondbladen bevatten minstens één interview over het onderwerp tusschen een verslaggeefster en de een of andere vrouw van plaatselijke of nationale beroemdheid. Niets kon intellectueeler zijn dan de vragen die gesteld werden, behalve dan misschien de gegeven antwoorden.

Wat betreft de schuld van de beklagde, hieromtrent bestond geen vastigheid bij het publiek, en zeer dikwijls werd de publieke opinie beïnvloed door nieuws van het krijgstooneel. Als het er naar leek, dat de Duitschers op het punt stonden een geweldige overwinning te behalen, concentreerde de twijfel zich hecht op de familie Kraus en Frieda Appel, doch als men er weder van overtuigd was, dat de Duitschers op den langen duur zouden moeten verliezen, werden de veel vermaledijden weder verbannen ten gunste van die veel interessanter verdachte, Mevrouw Balfame. Zeer zeker was er niets gemakkelijker dan een gevangene te berechten en te veroordeelen lang voor zij tijd had gehad om rechter en jury te bereiken, en haar psychologisch aan reepjes te scheuren. In Spanje had het volk, hoog en laag, tenminste nog zijn stierengevechten; andere landen hebben hun worstelwedstrijden, terwijl dit in tijden van vrede de eenige uitlaatkleppen zijn voor dien lust naar bloed en prooi die de toeschouwers in een romeinsche arena als onder betoovering hield, terwijl jongelingen en jonge meisjes voor de leeuwen werden geworpen. Doch de overgrootste meerderheid van de volken der aarde wordt door de Beschaving gedwongen deze lust naar bloed denkbeeldig te bevredigen, en het is deze veelvraat in den menschelijken geest die conscientieus en dikwijls door de pers wordt gevoed.

In Elsinore woedde de kwestie dag en nacht, en de opinie van het groote publiek kan men samenvatten in de woorden van een van hen tot den heer James Broderick van de New York News.

„Verbijstering? Onzin! Dat is niks voor haar. Zij heeft het gedaan, en dat wel zóó kalm als de duivel. Ik zal niet zeggen dat ze heelemaal geen excuus had, want ik had ook geen hoogen dunk van David Balfame, en voor 't meerendeel zouden we haar vrijlaten als we in de jury zaten, al was 't alleen maar omdat we geen smet willen geworpen zien op dit district, en vooral niet op Elsinore, maar dat heeft er niks mee te maken. En je hebt 'n heeleboel menschen, die heel wat meer aan hun geweten denken dan aan 't district Brabant, om nog niks te zeggen van Elsinore, waar de meesten van hen waarschijnlijk niet eens geboren zijn — de gezworenen bedoel ik.“

Op zekeren middag ontmoette meneer Broderick mevrouw Phipps bij Alys Crumley doch zij was een trouw bewonderaarster van mevrouw Balfame. al was zij ook geenszins muurvast overtuigd van haar onschuld.

„'t Is mogelijk dat zij het gedaan heeft,“ gaf zij toe, „en dat kan ik wel zeggen omdat u me niet interviewt om 't in de courant te zetten. Maar 't moet nog bewezen worden, en als ze vrij komt, dan geloof ik niet dat ze veel vrienden zal verliezen. . . . dat zou ze wel in geen geval. . . . maar als ze naar den hemel ging, dan zouden ze haar zooveel verder moeten aanroepen. Wat oorlogen aangaat,“ ging zij voort met schijnbare onsamenhangendheid, „daar valt dit van te zeggen: . . . er worden een heeleboel kranige kerels gedood, maar als je denkt aan de duizenden verfoeilijke, tyrannieke, gierige, vervelende echtgenooten. . . . nou, dan kun je je wel voorstellen, dat er nog wel een paar weduwen zijn die 't verlies te boven komen. Zoo de vrouwen de heele wereld over weigeren één groote eendrachtige vredesbeweging op touw te zetten, dan kun je wel raden waarom dat is.“

Geen van deze argumenten, die naar hoogverraad smaakten, bereikten het oor van mevrouw Balfame, doch naarmate de vriendschapsbetuigingen harer vriendinnen luider werden, leidde zij hieruit af dat hun twijfel gelijken tred hield met dien van het publiek. Maar toch was zij meer getroffen door deze onwankelbare trouw dan zij eens mogelijk zou geacht hebben. Zij had bij zichzelf vooropgesteld, dat zij haar een voor een zouden begeven, zoodra de zaak haar glans van nieuwhed zou hebben verloren; doch er ging geen dag voorbij zonder dat een van hen haar bezocht,

of haar bloemen, vruchten, boeken of bonbons, aanbod. Zij wist dat zij, wat zij dan ook voor zichzelf geloofden, hun het beste voor hun groote trouw kon beloonen door de kalme en hooghartige houding te bewaren van een Maria Stuart of Maria Antoinette die op hun onthoofding wachtten. In hun bijzijn stortte zij geen traan. En evenmin uitte zij een protest. Zoo zij er moe en afgemat uitzag, wat was natuurlijker in een bedrijvige vrouw, die plotseling beroofd wordt van lichaamsbeweging (behalve dan 's avonds op het gevangenisplein), zonlicht en vrijheid. . . . om nog niet eens te spreken van de vernedering: zij, mevrouw Balfame van Elsinore, opgesloten in een gemeene gevangenis op de vulgaire aanklacht van moord?

Doch niettegenstaande de beminnelijke toewijding harer vrienden, en hun verzekering, dat geen jury ter wereld haar zou veroordeelen, en niettegenstaande haar absoluut vertrouwen in Dwight Rush, was het vooruitzicht verscheidene maanden in de gevangenis te moeten zitten, mevrouw Balfame bijna ondragelijk en werd zij bevangen door razenden angst. Telkens en telkens weer besloot zij geen couranten meer te lezen, en toch las zij ze van den morgen tot den avond. Geen burger in de geheele lengte en breedte van het district Brabant kon zonder meeneed te doen zweren dat hij zich geen opinie over het geval had gevormd. Andere moordzaken waren na een paar dagen van lauwe sensatie ter zijde geworpen, en bleven verder zoogoed als onopgemerkt. Het was haar ongelukkig lot een onweerstaanbare magneet te zijn voor dat monster, het Publiek, en zijn Bewaker, de Pers. Haar haat tegen beiden nam soms proporties aan die haar zelf verbaasden. 's Nachts sprong zij soms uit bed onder het uiten van verwenschingen, en dan trok zij aan haar lange haarvlechten om de congestie in haar hersenen te doen verminderen. Zij verscheurde de couranten en vertrapte ze. Zij sloeg tegen de ijzeren tralies van haar vensters en schudde eraan, onderwijl er zich zeer goed van bewust, dat, zoo de deuren van haar kerker openstonden en de wachters sliepen, zij niet zoo dwaas zou zijn om te probeeren te ontsnappen. Soms, als ze suf was van de reactie, of opgewonden van vrees, vroeg zij zich af, of zij bezig was haar verstand te verliezen, dan wel of zij per slot slechts een gewone vrouw was, wier afleiding-ontberende zenuwen in ieder deel van haar opschoten als giftig onkruid na een lange droogte. Nu, als dit laatste het geval was, dan zouden haar bewonderende vriendinnen er nooit iets van bemerken.

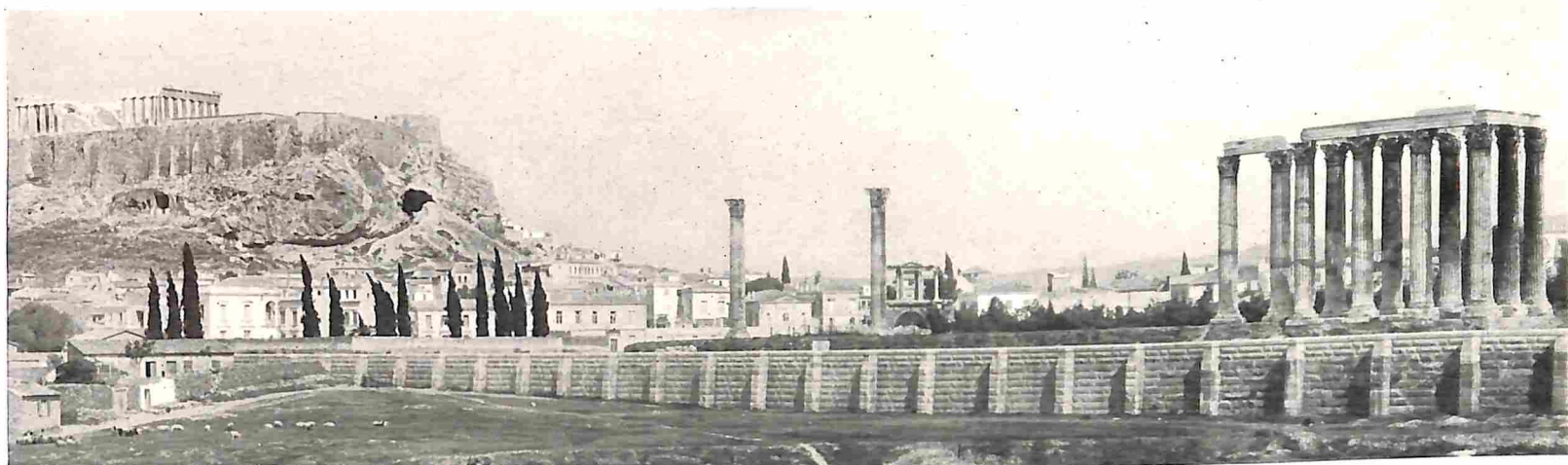
Doch zij had ook nog andere stemmingen. Naarmate de tijd verstreek, werd zij dezen vriendinnen steeds nederiger dankbaar, een verschijnsel, nog raadselachtiger dan haar aanvallen van verwoede opstandigheid. Zelfs Sam Cummack, die wellicht de eenige was die den overledene oprecht had liefgehad, en die nog steeds treurde en verontwaardigd was, doch die precies deed wat zijn vrouw hem zeide, verklaarde luid zijn geloof in Mevrouw Balfame, en kondigde zijn voornemen aan om zijn laatsten cent uit te geven aan het zoeken naar den waren schuldige. Indien hij zichzelf ware overgelaten, zou hij ongetwijfeld mettertijd de meening van de rest der gemeentenaren zijn gaan deelen, doch zijn vrouw behoorde tot het groote leger der huiselijke diplomaten. Zij was geenszins overtuigd van de onschuld van haar schoonzuster, doch zij was vast besloten dat het schandaal niet verder zou gaan dan een proces, zoo meneer Cummack's groote invloed op zijn medeburgers dit kon verhoeden; en langdurige oefening op het weinig ingewikkelde instrument in meneer Cummack's hoofd, stelde haar in staat iederen toon dien zij wenschte aan te slaan. Meneer Cummack geloofde en niet alleen overtuigde hij verscheidene van zijn nog aarzelende vrienden doch ook praatte hij „naar twee kanten“ tegen invloedrijke politici in de partij van den overledene. De meeste dezer heeren waren ervan overtuigd, dat mevrouw Balfame den moord inderdaad begaan had, en waren geneigd hun invloed tegen haar aan te wenden, al ware het alleen maar om verdenking van zichzelf af te wenden, daar verscheidene hunner een angstigen tijd hadden doorgemaakt. Doch zij kwamen overeen de jury naar hun hand te zetten. En daar bleef de zaak voorloopig rusten.

En bovenal was mevrouw Balfame innig, ja, bijna, nederig. . . . zij het dan ook niet geheel. . . . dankbaar aan Dwight Rush. Tot dusver waren haar interviews met hem kort geweest; later zou hij haar moeten instrueeren, doch op dit oogenblik werd zijn tijd nog in beslag genomen door duizenderlei andere dingen in de zaak, die een „cause célèbre“ beloofde te worden. Hij maakte haar niet langer het hof, doch geen oogenblik twijfelde zij aan zijn groote persoonlijke toewijding. Na twee eminente advocaten die hij kon vertrouwen, geraadpleegd te hebben, had hij besloten dat zij in toto de Kraus-Appel-getuigenverklaringen moest loochenen, en zich houden aan haar aanvankelijk verhaal. Per slot stond haar woord, het woord van een dame van gevestigde positie in de gemeente en van blaamlooze reputatie, tegenover dat van een norsche dienstmeid en haar vrienden, die, omdat ze Duitschers waren, allen ziedden van haat tegen allen die zich kantten tegen de zaak van het Vaderland. Hij wist dat hij hen in de getuigenbank belachelijk kon maken, en hij was vastbesloten een jury te doen aanstellen die uitsluitend uit Amerikanen bestond.

(Wordt vervolgd).

BERICHT.

Het slot van het artikel „Het zegepralend Kennemerland“ zal in Juli worden opgenomen.

VAN OUD EN NIEUW ATHENE.

DE GROOTSCHE BOUWVALLEN VAN DEN TEMPEL VAN DEN OLYMPISCHEN ZEUS, ZESTIEN KORINTHISCHE ZUILEN VAN EEN GEWELDIGE HOOGTE.

Op den achtergrond in het midden een Romeinsche boog, door keizer Hadrianus opgericht, welke de grens vormde tusschen het oud-Grieksche en het Romeinsche Athene. Boven links de zuidelijke helling van de Akropolis met de ruïne van het Parthenon.

VAN OUD- EN NIEUW-ATHENE.

VOLGAARNE geef ik gehoor aan het verzoek der Redactie van „Buiten” om een artikel over bovenstaand onderwerp te schrijven, een arbeid, die als van zelf de herinnering verfrist en verlevendigt aan heel mooie dagen, lang geleden, toen ik geleefd heb in den blijden roes den heiligen grond van Hellas te betreden en ik zoo dikwijls den blauwen Griekschen hemel heb zien glanzen tusschen grijze zuilen of donkere cypressen. Het onderwerp „Athene” is thans actueel! Helaas! Zou politiek stilte niet te verkiezen zijn boven deze actualiteit van smaad en vernedering? Wie, die niet geheel ongevoelig is voor de eeuwige schoonheid der aloude kunstgewrochten, heeft niet iets gevoeld van angst en beving en voelt ze nog bij de gedachte, dat oorlogsgeweld hier vrij spel zou krijgen om de Akropolis te schenden, den eerwaardigen heuvel der tempels, zoo schoon nog in den weedom van verval!

De Akropolis! Nooit zal ik vergeten het oogenblik, waarop ik haar voor de eerste maal zag; het was op een Augustus-ochtend, heel vroeg, ik stond op het dek van de stoomboot, die ons naar Piraeus bracht, Athene's oude havenstad, omgeven door een wijden krans van bergen. Hoe mooi zijn ze, die bergen van Attika, harmonisch van lijn, en zij zijn het schoonst, wanneer men ze aanschouwt in het morgenuur of bij zonsopgang en men niet opmerkt het boomlooze, het aride hunner hellingen. Achter de huizen van Piraeus trad Athene te voorschijn, hoog liggend, blinkend in het zachte morgenlicht, en ik zag van verre de Akropolis oprijzen en veel hooger, den steilen Lykabettos. Daar kwam

— wondere, onvergetelijke aanblik! — de zon boven de Akropolis: lachend scheen het licht door de marmeren ruïne van het Parthenon en de blanke zuilen gloeiden eenige oogenblikken midden in de vurige zonnenschijf. Het onvergelyklijke schouwspel duurde slechts kort, maar ik bleef geruimen tijd onder den indruk van zóoveel schoons.

In gewone tijden is de haven van Piraeus vol schepen en handelsdrukte, maar veel klassieke herinneringen worden er niet gewekt in de stad met haar banaal-moderne huizen en groezelige straten, en we waren blij, toen we, dank zij het geleide van den toenmaligen Nederlandschen consul Origonis, door de douanen ongemeind gelaten het gereedstaande rijtuig konden bereiken dat ons naar Athene zou brengen. De rit gaat langs een zeer stoffigen landweg, over een steenen brug wordt de 's zomers uitgedroogde bedding van den Kephisos overschreden en wanneer de koetsier ongeveer halfweg eenige minuten heeft laten ophouden om zijn paarden van drinkwater te voorzien bij eene primitieve herberg, waarbij wij ons mochten vergasten aan een glas van de inheemsche likeur masticha en aan het zoete gebak, dat lukumi heet, — dan wordt de weg interessanter; langs beide zijden staan stoere olijfbomen, vrij dicht opeen, het begin van het olijvenwoud, dat het sieraad der Kephisosvlakte is, en het is een genot, te rijden in de schaduw van het mooie, lichte loover.

Eerst, wanneer men Athene dicht genaderd is, begint het uitzicht vrij te worden en eensklaps ziet men de Akropolis van nabij, verder weg den Areiopagos, den Philipapposheuvel en de hoogte, waar het gebouw der sterrenwacht staat. We snelden door straten, die mij heel leelijk voorkwamen, nauw en armoedig, maar weldra zijn we in de mooie, breede Hermesstraat en recht voor ons breidt zich het koninklijke paleis uit, een witte kolos, gelegen aan het elegante, ruime plein der Constitutie. Nog een hoek om en we rijden de Stadionstraat in, waar we ons hotel Minerva vinden, hooge groote kamers met het uitzicht op de Akropolis!

De steile kalkrots, de draagster van Athene's oudste en heiligste herinneringen, verheft zich even ten Zuiden van de tegenwoordige hoofdstad van Griekenland; daar doet de sage in den voor-historischen tijd de Pelasgen wonen en huisden eens de koningen, daar schiep het Grieksche genie in de eeuw, welke naar Perikles heet, wonderen van tempelbouw en beeldhouwkunst, toen de burchtheuvel, door de menschen verlaten, alleen den goden tot verblijfplaats strekte. De poort, die de Fransche archaeoloog Charles Beulé in 1852 onder hooge bastions ontdekte en gewoonlijk „porte Beulé” wordt genoemd, vormt den eenigen toegang en door deze poort gaat men de nog grootendeels antieke marmeren trap op naar de Propylaën; links verheft zich als een toren het postament, dat eens het reuzenstandbeeld van Agrippa droeg, den beroemden Romeinschen veldheer, schoonzoon van Keizer Augustus, rechts op een hoog bastion een kleine tempel van Pentelisch marmere, met ele-

VAN OUD EN NIEUW ATHENE.

GEZICHT OP EEN GROOT GEDEELTE VAN HET NIEUWE ATHENE.

Rechts op den achtergrond het groote witte rechthoekige Koninklijke paleis, gebouwd voor koning Otto 1834-'38. De karakteristiek gevormde berg is de Lykabettos, die zich ten N.O. van de stad verheft.

VAN OUD- EN NIEUW ATHENE.
DE AKROPOLIS, GEZIEN VAN DEN AREOPAGOS.

Duidelijk onderscheidt men de door hooge bastions geflankeerde poort, de z.g.n. porte Beulé, die toegang tot den burchtheuvel verleent. Daarboven de propylaeën, links waarvan zich een voetstuk verheft als een toren, waarop eens het standbeeld van Marcus Agrippa stond. Rechts de tempel van Nike.

gante Ionische zuilen en mooie reliëfs, gewijd aan Athena Nike of Nike apteros, de godin der Overwinning, ongeveleugeld, opdat zij niet weder zou heengaan van het zegepralend Athene. Heerlijk is het verre uitzicht, dat men bij dit heiligdom geniet: in een tooverachtige wisseling van land en zee strekt zich de bocht van Phaleron voor ons uit met Munichia en Piraeus, over de blauwe Saronische golf zweeft de blik naar de eilanden Salamis en Aegina, tot waar de bergen van Argolis aan den horizont opdoemen... en we denken aan den grijzen koning Aegeus, die hier eens zou gestaan hebben, vol angstige verwachting uitziend naar het vaartuig van den geliefden huiswaarts keerende zoon, om zich neer te storten van de hoogte, toen hij de noodlottige zwarte zeilen van verre had zien naderen...

Dan de Propylaeën, de marmeren voorgaanderij met haar vijfvoudigen doorgang en rijen van Dorische en Ionische zuilen; in 437 v. Chr. begon men met dezen prachtbouw onder de leiding van den grooten bouwmeester Mnesikles en nu nog laten de resten een onmiskenbaren indruk achter van de grootsche opvatting, welke dien roemvollen tijd heeft gekenmerkt. Wanneer men de Propylaeën is doorgegaan, overziet men aanstonds het geheele plateau der Akropolis, een veld van marmeren bouwvallen, wier aanblik niet nalaat ontroering te wekken; want daar rijst het Parthenon, de enorme tempel van Athena Parthenos (de maagd), geheel van Pentelisch marmer, hoog boven zijne omgeving, op de meest verheven ruimte van den heuvel. Vooral door toedoen van Perikles, die met zijn Olympische welsprekendheid de geestdrift zijner medeburgers wist op te wekken, werd het trotsche gebouw door Iktinos en Kallikrates in Dorische stijl opgetrokken en bij de groote Panathenaëen van het jaar 438 v. Chr. in gebruik gesteld als de heerlijkste hulde van de Atheners aan hunne jonkvrouwelijke godin. De geniale Pheidias en zijne discipelen schonken den tempel de schoonste gewrochten hunner plastiek; het beroemde Athenabeeld van goud en ivoor, de prachtige fries, de statuen voor den gevel, de metopen... En al is zeer veel van deze kunstwerken verloren gegaan of weggevoerd naar Londen en Parijs, al werd het Parthenon ontwaard tot kruitmagazijn, al deed de rampzalige Venetiaansche bom van 26 September 1867 den tempel voor een gedeelte in de lucht springen — nog aanschouwen wij met eerbiedige bewondering het gebouw, dat altijd heeft gegolden als het meest volmaakte monument van antieke kunst.

Het is een heel bijzonder, hoog genot, te gaan tusschen deze machtige Dorische kolommen, gebruid door haar ouderdom, vooral des namiddags, als de zon gaat dalen boven de bergen van Salamis; dan gloeit dat oude marmer een korten

tijd met een geheimzinnigen goudglans en men is verrast door de mooi-warme tinten, die aan het geheel een bekoorlijk waas geven als van nieuw leven. Maar droevig stemt daarbij de aanblik van enkele zuilen, die, bezweken voor den storm der eeuwen, ter aarde liggen als geveld reuzen, doelloos, dood.

Bij de Noordelijke helling der Akropolis, lager dan het Parthenon, treft men het Erechtheion aan, dat den naam draagt van den halfgod Erechtheus, een heiligdom, zóó uitsluitend Ionisch, dat men eens aan Kleomenes, den koning van het Dorische Sparta, den toegang weigerde. In dezen tempel vereerde men vooral Athena Polias, de beschermster der stad, en hier werd in de Oudheid ook de olijfbom getoond, dien de godin aan het Attische land zou geschonken hebben. Het tegenwoordige gebouw dagteekent uit de laatste jaren van den Peloponnesischen oorlog (431—404 v. Chr.); van een verrassend effect zijn de drie uitgebouwde gedeelten, welke aan drie zijden den ingang vormden, vooral de gaanderij der Karyatiden, waar zes beelden van jonkvrouwen de rol van zuilen vervullen. Het oog kan zich bij een bezoek aan deze ruïne niet genoeg verzadigen aan den rijkdom van sierlijk beitelwerk, zóó fijn uitgevoerd, dat het meer aan kant dan aan marmer doet denken; boven de Ionische kapiteelen prijkt een fries van palmetten

VAN OUD- EN NIEUW ATHENE.
DE PROPYLAEEN, DE MARMEREN VOORGAANDERIJ VAN DE AKROPOLIS MET
VIJFVOLDIGEN DOORGANG, WAARHEEN MEN OPKLIMT LANGS EEN NOG
GROOTENDEELS ANTIEKE MARMEREN TRAP.

Met dit bouwwerk is in 437 v. Chr. een begin gemaakt. Rechts de kleine tempel van Nike, de godin der Overwinning.

bewerkt met eene bevalligheid, die een sterk contrast oplevert met den verheven eenvoud van het Dorische Parthenon. Aan de voorzijde is een groote deur, van zóó schoone architectuur, met zoo rijke ornamentatie, dat men haar nog gaarne als model gebruikt bij moderne gebouwen van luxe.

Behalve deze gebouwen, waarvan aanzienlijke gedeelten in stand bleven, ziet men op de Akropolis eene massa van groote en kleine stukken marmer, fragmenten van vloeren, brokken van zuilen en kapiteelen, die de plaats aanduiden, waar eertijds andere heiligdommen stonden; het oude Hekatompedon, de tempel van Artemis Brauronia. Niet ver van de Propylaeën kan men in den rotsbodem de plaats onderscheiden, waar zich Pheidias' beroemde groote statue van Athena Promachos verhiel, geheel van brons in volle wapenrusting, en als de Athener over zee naar zijne schoone woonplaats terugkeerde, verheugde hij zich, zoodra hij van verre in het zonlicht zag schitteren de vergulde lansspits van de machtige beschermgodin zijner stad.

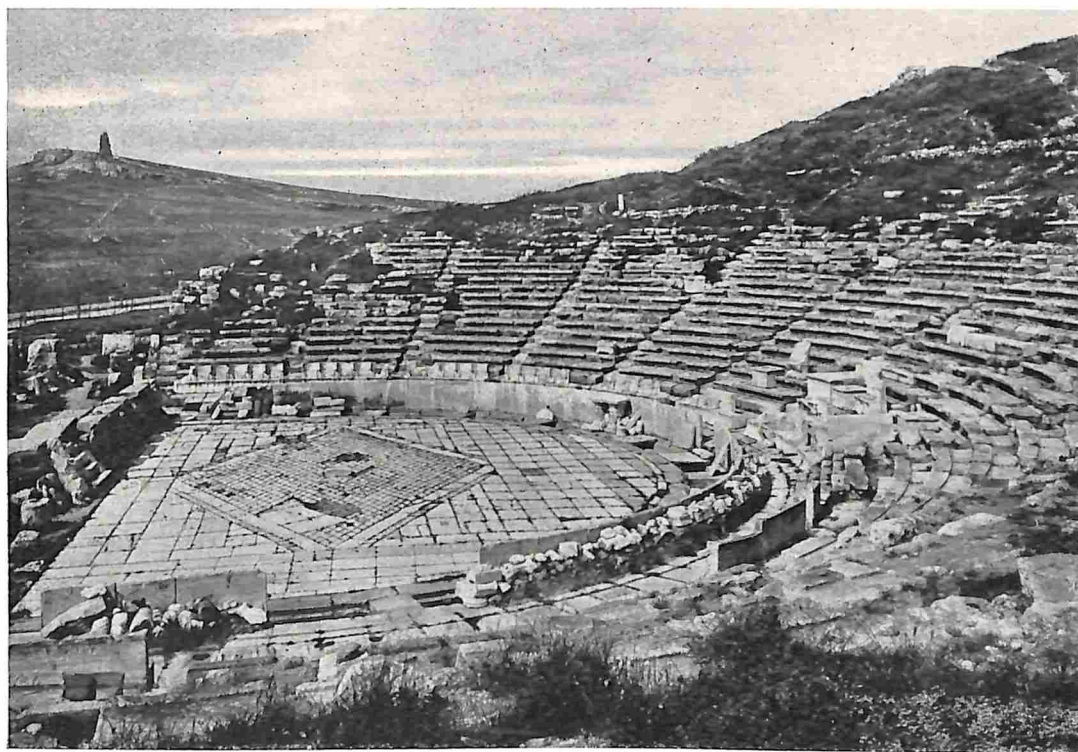
In de weken van ons verblijf te Athene had ik een lievelingsplaats op de Akropolis, schuins tegenover het Parthenon, op een mooi stuk marmer, eene basis, waarop eens het standbeeld van den blijspeldichter Philemon prijkte, blijkens de duidelijke inscriptie, en dan gevoelde ik mij als een pelgrim, die van verre was gekomen om te aanbidden het schoone, het heilige, in het vaste geloof dat zulk een aanblik verheft en beter maakt. En altijd verscheen hij te vroeg, de oude opgewekte invalide met één arm, die ons kwam waarschuwen dat de avond viel en de Akropolis moest gesloten worden.

* * *

Buiten de Akropolis is er in Athene nog heel veel moois, dat uit de dagen der klassieke Oudheid dagteekent, zooals in het Westen der stad het Theseion en in het Zuiden het Olympieion. Het Dorische Theseion, hoewel veel kleiner en lager dan het Parthenon, is onder de antieke ruïne's een unicum door zijn voorkomen van iets geheel; de eeuwen hebben hier minder zware wonden geslagen en de invloed van den tijd blijkt naar buiten enkel uit het bruin van het Pentelisch marmer en het verminkte beeldhouwwerk.

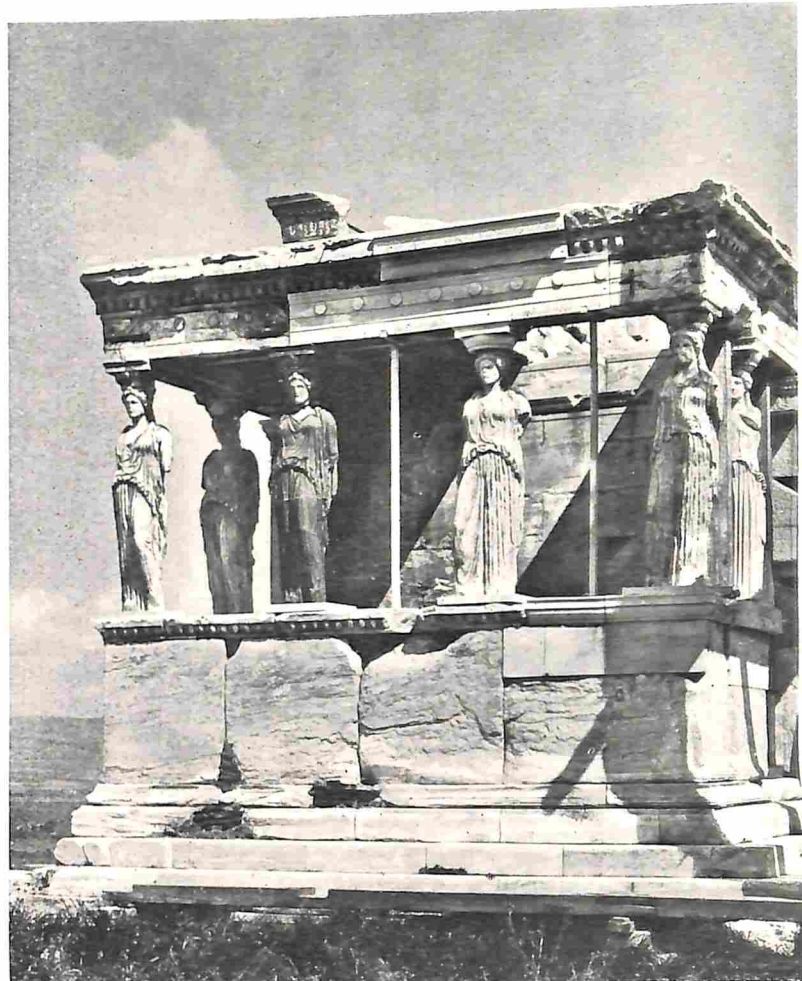
Geen van de 34 zuilen van het Theseion ontbreekt er en ze schijnen een weinig slanker dan die van het Parthenon. Of de naam Theseus-tempel juist is, wordt sterk betwijfeld; sommigen noemen Herakles, anderen Herakles met Theseus of Hephaestos met Athene als de godheden, te wier eere dit heiligdom werd gesticht. De voorstellingen der metopen-reliëfs toonen ons de daden van Herakles en Theseus beiden, terwijl de fries van het tempelhuis gevechten van Atheners tegen Thraciërs en Eleusiniërs, deels ook den kampstrijd tusschen Kentauren en Lapithen te aanschouwen geeft.

Zestien Korinthische zuilen van eene geweldige hoogte zijn de overblijfselen van den trotschen tempel van den Olympischen Zeus, aan welk gebouw met korte en lange tusschenpoozen meer dan zes eeuwen werd gewerkt, van den Atheenschen tyran Pisistratos tot den Romeinschen keizer Hadrianus. De laatste voltooid eindelijk den tempel, die in 130 na Chr. werd gewijd; het tempelhuis was omgeven door meer dan honderd zuilen en fier stond naast de statue van den Oppergod de beeltenis van den

VAN OUD- EN NIEUW ATHENE.

HET THEATER VAN DIONYSOS AAN DEN Z. VOET VAN DE AKROPOLIS, waar in de oudheid, toen er plaats voor meer dan dertig duizend menschen was, de dramatische kunst der Atheners haar schoonste triomfen heeft gevierd. Vele eeuwen lag deze vermaarde plaats verborgen onder een dichte massa puin, tot ze eerst na 1862 weder te voorschijn is gebracht.

VAN OUD- EN NIEUW ATHENE. DE GAANDERIJ DER KARYATIDEN AAN DEN TEMPEL VAN ERECHTHEUS.

Het achterste beeld rechts is nieuw en vervangt het antieke beeld, dat door Lord Elgin in het begin der 19de eeuw werd meegenomen en zich thans in het Britsche Museum te Londen bevindt.

machtigen keizer. Van al die heerlijkheid bleven de zestien zuilen, die te midden der enorme ruimte met hare architraven als hulpeloos opwaarts streven naar den blauwen hemel; maar toch is de indruk overweldigend en dwergen schijnen de menschen, die zich na heete zomerdagen op de stoelen zetten bij deze ruïne „stas kolónnas", om te genieten van de koelte, wanneer de zon is ondergegaan achter de Akropolis.

Ze geven ons een groote bekoring van poëzie, die monumenten der grijze Oudheid, en het is als drijft om hen een heel bijzondere atmosfeer. Welk een stroom van herinneringen wekt een bezoek aan het theater van Dionysos, waar de dramatische poëzie haar schoonste triomfen vierde, waar de onsterflijke treurspelen van Aeschylus, Sophokles en Euripides ten gehore werden gebracht en de lachspieren der Atheners in beweging kwamen bij het geestig blijspel van Aristophanes! Meer dan dertigduizend menschen vulden de steenen zitplaatsen, waarvan nog verscheidene rijen zichtbaar zijn, alsook de groote marmeren zetels, volgens de opschriften bestemd voor de priesters of andere voornamen personen. — Van hier leidt de gaanderij (stoa) van Eumenes naar het veel kleiner Odeion, dat de schatrijke Herodes Atticus in de tweede eeuw na Chr. aan de Z. W. helling van de Akropolis deed bouwen als een hulde aan de nagedachtenis van zijne gemalin Annia Regilla. Doordat de antieke tooneelwand met de drie ingangen hier grootendeels behouden bleef, geeft deze ruïne een goed idee van een theater in den Romeinschen tijd.

* * *

Al heeft Athene dit voor boven Rome, dat de antieke bouwwerken grootendeels buiten de profane aanraking met het moderne gelegen zijn, in rustige ruimte, toch valt nu en dan ook te midden van het banale straatgewoel ons oog op enkele oude monumenten, die daar verdoofd lijken, zooals b. v. het gedenkteken van Lysikrates en de zoogenaamde toren der winden.

Het eerste, een wijgeschenk uit de straat der drievoeten, dagteekent uit de vierde

eeuw v. Chr. en heette vroeger in den volksmond „de lantaarn van Diogenes”; 't is het oudste, wat wij in Korinthischen stijl bezitten, bekoorlijk om de grootte sierlijkheid van uitvoering. de mooie fries met bas-reliefs en de zes slanke halfzuilen, die het dak dragen, dat als uitbloesemt in een grooten akanthos.

Veel minder rijk aan decoratief is de op blz. 296 afgebeelde toren der winden, beter genoemd het horologion van den Syrischen Andronikos uit Kyrrhos, een achtkantig marmeren gebouwtje uit de 1e eeuw v. Chr., met reliefvoorstellingen boven langs de wanden, zonder eenige kunstwaarde; afgebeeld zijn de winden als personen, jongelingen en grijsaards met zinnebeeldige toevoegsels. Op het dak stonds eens een Triton als windwijzer, terwijl het gebouw tevens een wateruurwerk en een zonnewijzer bevatte.

(Slot volgt).

Dr. K. E. W. STROOTMAN.

TROPISCHE ZINNE-BEELDEN.

(Vervolg).

ZOO ziet de Javan in de wajang de gebaren der wolken en daarmee het gebeuren van heel de natuur, het gebeuren der diepste en donkerste verborgenheden van zijn eigen gemoed; en bij het droomerig aanschouwen der Tropische natuur ziet hij voor zijn geestesoog het schimmenspel vertoonen, waarin hij zich dan intens verdiept, alzo een prooi wordend van de diepste Inlander-droomerijen; want eenmaal aan den wajang denkend... en de Tropische fantasie is op gang. De geluiden om hem worden wajang-geluiden. Alles om hem heen wordt één groot wajang-drama.

„De bergen maken den indruk alsof ze de boomen tot wajang-figuren en den doorschijnenden fijnen nevel tot wajangscherm hebben, de holle bamboekokers waar de wind door speelt, geven geluid en zijn als de zacht ruischende toendoengans, 1) die het wajangspel plegen te begeleiden; het gekwaak der kikvorschen in de rivier en het kweelen der kwartels, vormen als het ware de sarons die bij het wajangspel gehoord worden en die harmonisch afwisselen met de zachte echo van het geroep der herten; de tonen der verliefde pauwen vormen het Mandraka-gezag; het concert der koengkangs, dat men hoorde in de bergkloven, is te vergelijken met het gezang der vrouwen; het gegons der sprinkhanen, die druk, onophoudelijk daarbij accompaneeren, is als de klank der kamanaks 2)....” enz.

* * *

De stomme taal der wolken is de Bergrede voor den Inlander. Aanziet de wolken des hemels; ze kletsen niet en ze zwetsen niet; doch doen *droomend*, en *peinzend* en *stil* en *geruischloos* den door Allah opgedragen taak. Gij, bruine uitverkorenen, doe jij alzo!”

En ze *doen* alzo, onze jongere broeders uit Tropisch Nederland. „Aanziet de wolken des hemels; ze copuleeren en scheiden en copuleeren en scheiden afwisselend tot in alle eeuwigheid. Doe jij alzo.”

En ze *doen* alzo, de zondorgloeden, lijdzaam en gehoorzaam, den hun opgedragen taak. De wolkenhemel is hun de Bijbel der liefde. Is het dan te verwonderen dat onder *zoo'n* dak, héél Indië één groote, heete Venus-tempel is? En in *zoo'n* tempel is het wel eens goed dat de regen-draak zich uitwringt; dat Allah van tijd tot tijd de sensueele zwoelheid wat wegspoelt en de verhitte gevoelens door regenkoelte wat opstijft. Is het dáárom dat Allah met zijn regengaven in Indië zoo overdrijft? Is die Venus-tempel soms bij tijd en wijle een Augias-stal waar een forsche Herkulinische dōerspoeeling wel eens op z'n plaats is? Die het *niet* weten, de oningewijden, noemen het overdrijving en vinden het in de Tropen een hollen of stilstaan. Die vinden dat de natuur er geen bijzonder diep besef heeft van evenwichtigheid. Die vinden dat de „geprestabiliseerde harmonie” in alle geval niet voor de keerkringen geldt en dat Leibniz dus bijzonder eenzijdig was ingelicht. Maar, evenwicht of niet... buiten kijf is het dat de p'rkoetoet altijd in evenwicht is, de eenige dan misschien in Indië die gelijk-ge-tempereerd is. Want onvergetelijk is het den opmerkzamen Tropenbezoeker in de herinnering gegrift, dat, als alle leven op aarde met stomheid geslagen is door een vernielend noodweer of als alles plechtiglijk zwijgt door de levenverstikkende, verpletterende namiddag-hitte, of als alles zwijgt bij de neerdaverende gonzing van den regen, het dan *altijd*, maar ook *alléén* de stem van de p'rkoetoet is, die zijn klagend, vragend getortel door de on-menschelijke getijden spint. Als de Tropen op hun tropiesch zijn leeft klaarblijkelijk op aarde alleen dat Inlandsche tortelduifje dat ieder Oosterling, daar bij ons in Indië, in een ruime kooi in zijn huis heeft hangen; want de p'rkoetoet is een heilig diertje en ook den Wester-Noorderling ontgaat het niet, dat het zachte geluid van het diertje, als de Tropen op hun felst zijn, den indruk maakt van eene.... bezwering!

Het p'rkoetoet geluid is een typisch Indisch geluid. Bedenken wij daarbij, tusschen twee haakjes, dat *in het algemeen* Indië met vogelgekweel *uiterst* zuinig bedeed is. Het begrip „gekwinkeleer” is in Indië een ridiculiteit en in dit opzicht is de afwezigheid van opvrolijkend vogelgezag een pendant van de afwezigheid,

ook weer *in het algemeen*, van fraaie kleuren in de vrije natuur, van het landschap *als geheel* genomen. Van belang is dit voor den invloed die de Tropen zielkundig op ons hebben. Want natuurkleuren in den vorm van een bloementooi en het zéér opwekkend gekwinkeleer van vogels zijn beide natuurattributen, die een natuurgevoelige, die ze hier in onze streken met volle teugen genoten heeft, *zéér mist* in de Tropen! Het zijn twee attributen die aan de natuur den poëtischen stempel geven, die aan de natuur iets fijns, iets geestelijks, iets bekoorlijks geven; misschien zijn het wel de voornaamste bestanddeelen er van; en het zijn dus deze bestanddeelen die de Tropische natuur ten eenen male mist! Er zijn zonder twijfel onder de Europeanen in Indië naturen op wie dit poëtische gebrek der natuur gewroken wordt; en zoo zijn er

VAN OUD- EN NIEUW ATHENE.

HET GEDENKTEEKEN VAN LYSIKRATES, DAGTEEKENEND
UIT 334 VOOR CHRISTUS.

Dit sierlijke monument droeg eens een bronzen drievoot, die als prijs in de Dionysische wedstrijden gewonnen werd. Het was een oude gewoonte om dergelijke drievooten openlijk ten toon te stellen; er was zelfs een straat, die van het theater van Dionysos naar de stad liep, en die aan beide zijden geheel met dergelijke monumenten getooid was.

1) Een soort fluit.
2) Kleine bekkens.

schelders op Indië, die wel is waar hun „scheld-spielen” geprikkeld voelen door de befaamde Indische „toestanden”, maar wier gemoed eigenlijk, zij het geheel onbewust, gedesequibreerd of geruïneerd is door de afwezigheid van de fijnere poëzie in de Tropische natuur. Maatschappelijk en van uit een carrière-oogpunt is het wel heel belangrijk om a.s. Indië-bewoners in te lichten over Indische „toestanden”; meer dan dit is dan ook nooit gedaan. Ook sprak men wel van de fenomenale hitte, die zoo verslappen doet. Maar dieper, dieper in het gemoed, voor de meesten weggedoken in het „onder-bewustzijn,” leeft zeer krachtig een verlangen naar het poëtische, naar het fijnere in de natuur. Dit verlangen is het, dat de gemoeds-weegschaal in evenwicht houdt. Er bestaat onder zielkundigen een strooming om de krankzinnigheid te beschouwen als een *erotisch conflict*, dat opgehelderd en opgelost kan worden, waardoor de patiënt weer te herstellen is. Welnu de Tropen-koller, de befaamde Tropenkrankzinnigheid, waar veel uitbundige Indië-schelders mee behebt zijn, wordt veroorzaakt door een *poëtisch-conflict*, „poëtisch” in den meest fijnen, subtielen zin opgevat. Geen natuurkleuren, geen vogelgekwel. Alleen in den *zêér* vroegen dageraad hoort men langbegeerde vogelgeluiden in Indië, maar toch meer voornamelijk ver buiten de kom der woonplaatsen, niettegenstaande zelfs de grootste steden, zooals bekend, zeer boomrijk zijn. Het zijn slechts zeer enkele vogels, die men ook in de steden nu en dan hoort, maar ongelukkigerwijs zijn het geen typische zangers doch vogels die uitmunten door monotone geluiden. Maar ook deze vogels hoort men spaarzaam. Daarom is het, dat vooral het p'rkoetoet geluid zoo opvalt, een geluid dat op zijnen tijd uit ieder Inlanderhuis kan opklinken in een zacht, teer getortel. Dubbel opvallend is daarbij het vreemde gedrag van dit vogeltje om te kirren op tijden dat andere dieren en menschen van hooger hand een zwijgen is opgelegd. Als ik aan Indië terugdenk, hoor ik ook altijd weer in mijn geestesoor het typisch Indische geluid, het roekoeën van de p'rkoetoet, maar . . . als ik het getortel van dit nietige tortelduifje in herinnering breng, denk ik vanzelf ook aan middaghitte, aan regenslag, aan on- en noodweer. Deze herinneringscombinatie van twee uitersten is dus geen toevallige. Ik denk dan onweerstaanbaar terug aan de Tropische natuurrasernijen; ik denk terug aan steeds wederkerende emotioneële momenten van het onweer. Ik hoor een onweer naderkomen; steeds feller worden de slagen en steeds korter worden de tusschenpoozen van bliksemlicht en donder; het wordt weldra slechts enkele seconden . . . één seconde en minder. Bij dit hoogtij van het onweer is het of men instinktief voelt dat nu ieder oogenblik . . . het Einde kan beteekenen. Met steeds nerveuzer spanning wordt het volgende oogenblik verbeid. . . .

VAN OUD- EN NIEUW ATHENE.
DE TOREN DER WINDEN, OOK WEL HOROLOGION VAN ADRONIKOS GEHEETEN, EEN ACHTKANTIG BOUWWERK UIT DE EERSTE EEUW V. CHR., DAT ËENS EEN WATERUURWERK BEVATTE. DE RELIEFS STELLEN DE VERSCHILLENDE WINDEN VOOR.

VAN OUD- EN NIEUW ATHENE.
DE ZOOGEN. KLEINE METROPOLIS, OOK WEL KERK VAN HAGIOS ELEUTHERIOS GEHEETEN, EENE KAPEL, DIE WAARSCHIJNLIJK UIT DEN TIJD VAN KEIZERIN IRENE (775-802) DAGTEEKENT.

het is of men hulpeloos overgeleverd is aan rondsluipende dood en ramp. Nog één slag. . . En in deze hoogste beklemming, als al wat leefde in angst wachtte en zweeg, klonk, in de korte rustpooze tusschen twee donderdaveringen in, het gekoer, het verlossend gekoer van het heilige duifje! Plotseling, te midden der hoogste noodlotsverwachting, een totale ontspanning, een wegwentelen van een immenze last, een gevoel van de gelukkigste bevrijding. Als een vulkaanuitbarsting valt nu de gevreesde slag alsof de heele wereld in elkaar gerammeid wordt; in deze verdooving suist één oogenblik het kristallen gekir weg, maar onmiddellijk daarna, als trotseerde het, als *bezwor* het de doodselementen, weerklinkt weer kalm en serene als een madonna-roepstem het onaantastbare getortel. De indruk die het geluid van dit eenige, moedige leven te midden der schrikkelijke oordeelsslagen op ons, althans op den zeer ontvankelijken Inlander maakt, is buitengemeen groot en is beslissend voor het aandeel dat de p'rkoetoet in onze Indische herinneringen heeft. Het is, alsof op het hoogtepunt der zielsmarteling, dit nietige diertje ons gesteund heeft, ons opgehouden heeft en gered uit de vuurklauwen van den rauwvloekenden onweersdraak, gered uit het zenuw vernielende gebeuk van den dreun-gonzenden regen, die alle, in hun brute kracht de wereld, de mensch, onze zintuigen, de fijnste snaren van ons gemoed in stukken willen rijten. Te midden van het cosmisch oorlogsgeraas schuchtert week het gekoer van de p'rkoetoet; te midden van de losgebarsten cosmische dierlijkheden en liederlijkheden, het wée-klagend madonnage-luid eener vrome ziel over zondige elementen.

„Wilde Wölfe laufen durchs Korn.
Wehe, die Wettermeute!
Über dem Tannwald reckt sich die Faust
Dräuender Wolken nach Beute.
Nieder erdab das Unheil fährt,
Sausenden Schwungs wie Hammerschlag
Flammensprühend der Ambosz dröhnt
Grausend schlieszt die Augen der Tag. . . .
Da hebt das Glöcklein zu beten an:
Gott schütze uns Haus und Feld und Tann.

* * *

Inderdaad, de stem van de p'rkoetoet is een heilig geluid. Het kleine diertje is een heilig wezen. Met wijding haalt iederen dag de Inlander dit huisvriendinnetje uit de kooi; liefkoost het, overlaadt het met liefelijke naampjes en andere subtiële bedenkselfjes, grijze veertjes op het snel-kloppende broze duifjeslichaam. Vol charme is dan het intieme gekoer. Het diertje is voor den Inlander een rijk, een religieus bezit. Het warme lijfje van het makke, zich overgeevende vogeltje, doorhuivert hem met een heerlijke innigheid. Trillingen van hysterische nerveusheid doorprikkelen zijn zenuwen als het diertje zich behagelijk in zijn handen nestelt

en met het snaveeltje zoekt uit de zacht-gesloten lippen van den gelukkigen bezitter; al wat teederheid is warmt op in zijn bronzen lichaam. Een ziekelijke, mysterieuse liefde; de Inlander weet zich het beestje heilig; zijne zintuigen weten hem in een innig, bijna bovennatuurlijk contact met het wezentje. Hiér is de mystieke liefde tot eene werkelijkheid geworden; hier voelt zich de Tropenziel inderdaad in onmiddellijk vleeschelijk contact met het Heilige! Hier voelt de Inlander vleeschelijk bereikt te hebben wat overspannen nonnetjes in een klooster nog maar geestelijk zich moeten voorstellen in hare mystiek-vleeschelijk contact met Christus; of kloosterbroeders in hun nog slechts geestelijk vleeschbenadering met de Heilige Maagd. Het is het zéér intense geestelijke verlangen, dat ten slotte een wensch wordt naar het hoogste contact, dat der zintuigen; een wensch naar realiteit. Zoo is bij den Inlander de mystieke liefde tot de p'rkoetoet een complex geworden van erotische gevoelens; en zoo is het tortelduifje voor hem geworden een geestelijke bijzit: een vergeestelijking van het concubinaat! Daar is werkelijk de beruchte sentimentele liefde van oude jongeuffrouwen tot haar schoothondje maar een nietigheid bij. De Inlander beruikt, als typisch reukwezen, zijn heilig duifje; hij voelt zich erotisch geprikkeld bij de vreemdgerige uitwasemingen van het broze lijfje: de reuk der heiligheid. Hij neemt het mee naar zijn balé-balé; dan bestaan er voor hem geen vrouwen meer! Hij gaat op in een roes van religieuze-zinnelijkheid, in een half geestelijke, half lichamelijke gemeenschap.

De p'rkoetoet is het, die door den Inlander met liefde en zachtheid wordt omringd; die de hoogste en zuiverste kwaliteiten van een voor Westernoorderlingen ondoorbreekbaar gemoed doet ontbloemen. De p'rkoetoet druppelt balsem op zijn gewonde hart; aan haar klaagt dit hart zijn leed. De p'rkoetoet geeft de vrede; haar zachte gekir pantsert den bezitter tegen de boosheden van een onberekenbaar noodlot. In haar bijzijn doorsijpelt den Inlander een gevoel van vredige vroomheid en piëteit. Dat is de rust voor den Oosterling, wiens bewegelijk gemoed een al te makkelijke speelbal is van stemmingen. Heerlijk, goddelijk, is voor hem het vredig-droevige gekoer in de avondooogenblikken van opkomende nacht-benaauwenis, in de kwellingen van fantastische en ontstellende mogelijkheden, die tegen den aanvang der nachtgeluiden uit de omduisterde, nevelachtige, dikwijls troebele, onderbewuste, grafdonkere diepten van zijn op Tropische mysterien gestemde ziel, naar boven komen woelen en borrelen. Of als de aarde voor hem is geworden een hel van noodweer; als de natuur al haar waanzinnige verschrikkelikheden heeft samengegaard om zich voor den armen, nietswaardigen menschen-drommel in haar geweldigste gestalte te toonen; als het water als een oceaan uit de luchten gegieterd wordt, zenuwknagend; als het bliksemvuur onophoudelijk als een vurig struikgewas de hemel omranckt of als een gloeiend metalen netwerk het heelal en met dit de angstige menschenziel omklemd houdt; als het lichaam in één spanning wacht op het dreigende, „Verschrikkelijke” dat ieder oogeblik neerdaveren kan uit de wolken die gloeiend zijn van het hemelvlammen. . . ., hoe bedwelmend heerlijk van verlossend redding-weten doortintelt dan, in de enkele seconden van zich nog in leven te weten tusschen de áánrijving van vonkende en knallende oogeblikken, tusschen de noodklanken eener ontredderde natuur, de kristallen tonen van Allah's liefelijk tortelinstrument, dat klinkt als een bezwering, zoo rustig, zoo vol zekerheid, zoo vrij van vrees, zoo eenvoudig alsof het van geen doodsbedreiging bewust is. De tonen klinken alsof ze zoo pas uit de heerlijkste dromen waren ontwaakt, niet vermoedend dat rampspoed en vernietiging om hen loeren om ze zoo aanstonds te verslinden met gierend vreugdegebruil, blij dat de doodsprong gelukt is.

Als alles wat leeft, in diepste zwijgen gedoken zit, is het alleen de p'rkoetoet die kirt. Als alles sidderend zwijgt om het noodweer, is het alleen de p'rkoetoet die tortelt, alsof ze het helsch geraas wilde overstemmen. Als de Tropische middaghitte verpletterend neerdavert en alles in wit-gloeiing zet, als alles trilt van hitte en alle hogere levensgeesten in verdooving, in geluidlooze verzwijmeling neergeslagen zijn; als heel Insulinde schijnt uitgemoord door de zon; als de geheele Tropische natuur in plechtig-diepe stilte luistert naar de stilte van den dood, dan is het alleen hier en daar een p'rkoetoet die men zacht weenen hoort.

(Wordt vervolgd.)

TROPICUS.

NIEUWE DAHLIA'S.

DAHLIA'S staan thans zeer hoog aangeschreven en hare bloemen worden voor de fijnste bindwerken met een zekere voorliefde gebruikt. Vast staat in elk geval dat, zoolang de Dahlia's met hare frissche, glanzende kleuren te verkrijgen zijn, andere bloemen zich slechts met moeite kunnen handhaven. Maar niet alleen in de betere bloemwerken, ook in den tuin speelt zij een rol van betekenis en ook daar kan zij wedijveren met het beste wat de tuinbouw op het gebied van tuinversiering heeft voortgebracht.

Schijnt het somtijds alsof het hoogste punt in de veredeling van den vorm, van de verfijning van de kleur of van de verbetering van de houding bereikt is, steeds weér opnieuw blijkt de onuitputtelijke variabiliteit van dit rijke geslacht. Met de verfijning van de kleur heeft men misschien wel de meeste triomfen behaald, want in dit opzicht zou zelfs Nurks tevreden gesteld kunnen worden. Anders stond het eenige jaren geleden met de stevigheid van den stengel. Met ongekende zorg hadden de kweekers zich op de mooiste kleuren en de grilligste vormen toegelegd, doch ze vergaten daarbij, dat de tijd, waarin elke bloemstengel met een ijzerdraadje omwoeld kon worden om zodoende een goeden stand te verkrijgen, reeds ver achter ons lag. In de laatste jaren is hierin groote verbetering gekomen, want hetzij dat men Dahlia's begeert om bloemen te snijden, hetzij dat men ze wil aanplanten voor versiering van den tuin, steeds weer zullen die verscheidenheden de voorkeur verdienen welke bloemen door lange, rechte stengels gedragen worden. Om een voorbeeld te geven verwijzen we naar de afb. op blz. 298 van de Pioen Dahlia *Orient*. Zij heeft dezelfde fantastische kleur als de welbekende *Geisha*, doch terwijl bij deze laatste de bloemen, als waren zij moedeloos, het zware hoofd laten hangen, worden ze bij *Orient* door stevige rechte stengels fier boven de bladeren gestoken. Voor tuinversiering heeft dus eene verscheidenheid als *Orient* een veel hoogere waarde als *Geisha*, maar nog meer is dit het geval, wanneer zij in de maanden van het najaar onze kamers met heerlijke, frissche bloemen moet versieren. Zoo is het ook met de Cactus-Dahlia *Honesty*! De buitengewoon fraai gevormde, zacht rose gekleurde bloemen worden door ijzersterke stengels van meer dan een halven meter lengte recht omhoog gehouden, en hij of zij, die weleens getobd heeft met het stellen van Dahlia bloemen met slappe stengels in een vaasje zal zich kunnen voorstellen wat een onbetaalbaar voordeel *Honesty* boven vele andere heeft. Ook de afbeelding van de Kraag Dahlia's levert het bewijs, dat althans de nieuwere verscheidenheden van deze groep, wat degelijkheid van stengel aangaat, voor de zooeven genoemde *Honesty* en *Orient* niet onderdoen.

Zooals bekend verondersteld mag worden zijn in den handel hoofdzakelijk de Cactus-, Pioen-, Decoratieve-, Kraag- en Enkele- en Pompon Dahlia's het meest bekend. Eerstgenoemden onderscheiden zich door de sierlijke, opgerolde bloemblaadjes en geheel gevulde bloemen; de Pioen Dahlia's hebben voor het meerendeel halfgepulde bloemen met breede, ietwat platte bloembladeren; de Decoratieve Dahlia's zijn weer geheel gevuld (zie afb.); de Kraag-Dahlia's bezitten rondom het midden een aantal korte lintvormige blaadjes, welke gewoonlijk een andere kleur hebben dan de eigenlijke bloembladeren, terwijl tenslotte de Pompon Dahlia's met hare kleine, bijna kogelronde bloemen vrijwel bekend zijn.

De Cactus Dahlia's zijn vooral voor fijn bloemwerk van hooge waarde, doch zooals we reeds in het kort memoreerden, de bloemstengel liet dikwijls te wenschen over. Het zal daarom van nut kunnen zijn hier enkele verscheidenheden te noemen, die behalve sierlijk gevormde bloemen met mooie fijne kleuren ook sterke, stevige stengels bezitten. *Honesty* is in dit opzicht ongetwijfeld een der besten. De kleur van deze Dahlia is van het tēerste rose, terwijl op de afbeelding op bladz. 299 de vorm der bloem en stevigheid van den stengel voldoende uitkomt. *E. F. Hawes* moet onmiddellijk na *Honesty* genoemd worden, en de tint van hare bloemen is zoo mogelijk nog aantrekkelijker, n.l. levendig rose. *Fascination* munt uit door een ongemeen sierlijken bloemvorm. De bloemen toch, welke frisch karmijnrose gekleurd zijn, hebben zulke fijne, mooi opgerolde bloemblaadjes, dat ze aan groote spinnen doen denken. *Wizard* is eveneens een unicum!

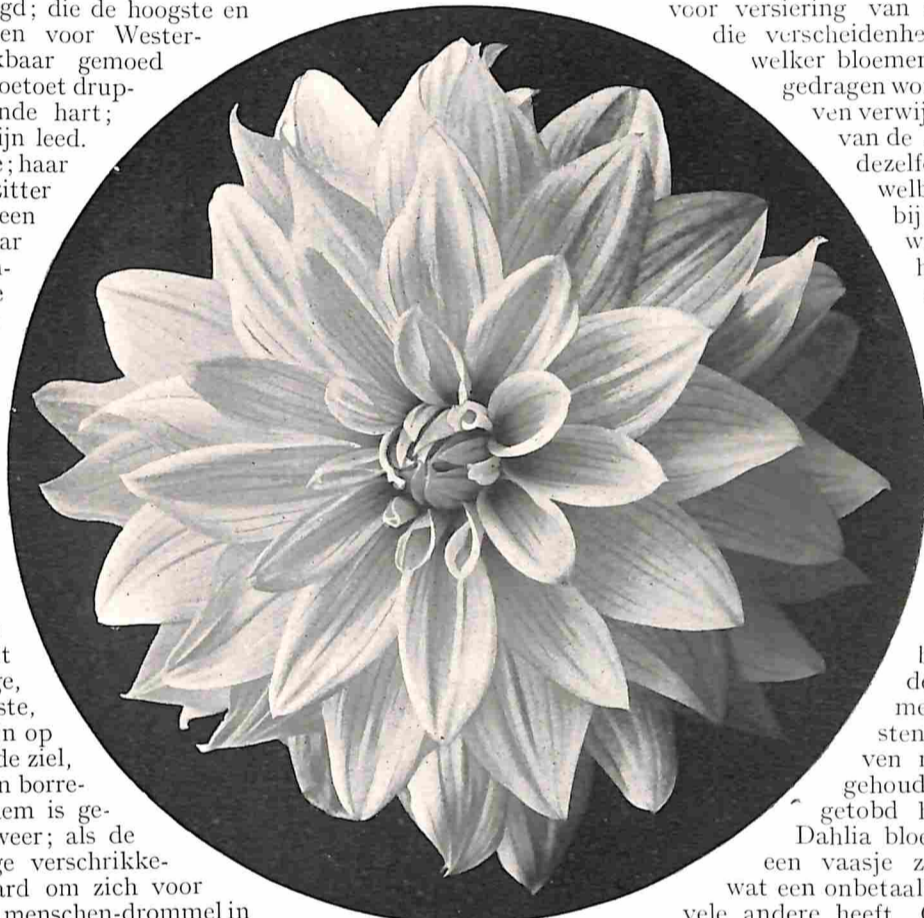

Foto Zweers.

NIEUWE DAHLIA'S.
NIEUWE DECORATIEVE
DAHLIA WARNEFORD.

Hare middelmatig groote, zeer sierlijk gevormde bloemen zijn zacht roomkleurig geel met karmozijn roode streepjes. In z.g.n. Japansche vaasjes maakt deze Dahlia een wonderlijk effect. *Mary Purier* bloeit met donker scharlaken gekleurde bloemen op lange, ijzersterke stengels. *Arthur Pickard* tooit zich met een uitlopend tintje van licht zalmkleurig rose, terwijl *Richard Box* in haar zacht geel toiletje zeer de aandacht verdient. *White ensign* tenslotte is de beste witte Cactus-Dahlia voor tuin en vaas.

Wat de Pioen-Dahlia's aangaat is de keuze vrij groot en toch, wanneer men op de zoeven genoemde hoedanigheden streng let, zijn er veel soorten, die voor aanschaffing niet in aanmerking komen. *Oriental* voldoet aan de strengste eischen en hare geel met rood gekleurde bloemen maken vooral dan een wonderlijk effect als in het najaar het oog behoefte krijgt om te rusten op scherpe, glinsterende tinten. *Vesuvius* is een andere verscheidenheid, die in tuin en vaas steeds de aandacht trekt, zoowel om de vurig vermiljoenroode kleur als om den hoogst sierlijken vorm. *Cunera* is niet minder mooi! Hare groote bloemen zijn wit met lila overtoegen en doen op het eerste gezicht denken aan een groote, mooi gevormde waterlelie. Beide laatstgenoemde soorten werden door een Nederlandschen liefhebber, den heer G.L.Hasseley Kirchner, gewonnen. *Suriname* heeft groote, bijna enkele bloemen, met slechts twee of drie rijen bloembladen, met zacht karmijnrose tint. *Amboina* is een herfst Dahlia bij uitnemendheid. De groote halfdubbele bloemen zijn glanzend terra cotta met amber weerschijn getint, en vooral in den herfst, als alles zich begint te tooien in gouden gloed, past *Amboina* zich zoo mooi bij het geheel aan. *Princess Mary* heeft een prachtig rose tint en hare bloemen worden door zeer lange, rechte stengels gedragen, zoodat ze voor tuinversiering van ongekende waarde zijn.

De decoratieve Dahlia's dringen de laatste jaren meer en meer op den voorgrond en waar we straks spraken van op waterlelie's gelijkende Dahlia's kan de geheel ontwikkelde bloem van *Warneford* met haar smetteloos witte kleur nergens beter mede vergeleken worden. Aan deze Dahlia werd op de Septemberkeuring te Amsterdam niet alleen een getuigschrift eerste klasse toegekend, maar bovendien de groote, zilveren Affourtitmedaille, welke uitgelooft was voor de mooiste en beste Dahlia, ter keuring ingezonden. Naast *Warneford* moet wel in de eerste plaats *King of the Autumn* genoemd worden. Zij heeft een mooien herfsttint n.l. bronskleurig terracotta, terwijl hare bloemen groot en zonder fouten zijn. *Sulphurea* is een lichtgele verscheidenheid, die vooral voor tuinversiering van de grootste waarde is. *Paul Grampel* tooit zich met vurig roode bloemen, terwijl *Yellow King* aan een groote grove Cactus Dahlia doet denken. *Bianca* is een fraaie diep rose gekleurde verscheidenheid, en *mrs. Warneer* tooit zich in het teerste lilarose. *Jhr. Boreel van Hogelanden* tenslotte brengt reusachtige groote bloemen met een frissche abrikoos-kleurig terracotta-tint voort.

De Kraag-Dahlia's dringen de laatste jaren bijzonder op den voorgrond en een blik op de afbeelding in dit nummer is voldoende om te bewijzen, dat we hier met materiaal te doen hebben, dat zich bij uitstek leent voor het vullen van kleine vaasjes. In ons land is het de firma E. H. Krelage en Zoon te Haarlem, die zich met bijzonder veel succes op de verbetering van dit ras heeft toegelegd. De nieuwigheden, door haar op de tentoonstellingen der laatste jaren ingezonden, stelden de reeds bestaande soorten verre in de schaduw. Wanneer we hier eenige mooie aanwinsten noemen dan zijn het: *Barcarolle*, karmijnviolet met witte kraag, *Melodie*, stervormige bloemen van een opvallende zuiver violette kleur met witte kraag; *Sonate*, helder oranje rood met zuiver gele kraag, *Aria* zacht rose met witte kraag; *Tarantelle*, levendig rood, soms in het midden donker fluweelrood getint, met zwavelgele kraag; *Rhapsodie*, stervormige bloem, donkerbruin rood met gele kraag, *Menuet* fluweelrood met lichtgele kraag en *Gavotta*, zeer donker fluweelrood, met zuiver witte kraag.

De enkele Dahlia's worden de laatste jaren in betere verscheidenheden aangeboden en vooral *Velours d'Utrecht* moet in dit opzicht genoemd worden. De ronde zuivergebouwde bloemen zijn zeer groot, en van een warm glanzend donker karmijnfluweel, een kleur die levendig aan de bekende stof herinnert welke naam ze draagt. De bloemen worden door zeer sterke stengels gedragen. *Dictator* is bijna even groot, doch vurig steenrood gekleurd. Een andere opvallende Dahlia is *Helvetia*, welke bloemen rood met wit gekleurd zijn.

Onder de Pompon-Dahlia's zijn in de laatste jaren niet bijzonder veel nieuwe aanwinsten gekomen en soorten als: *Sunset*, oranje, *Darkest of All*, bruinzwart, *White Aster*, zuiver wit, *Pure love*, helder lila enz. behooren nog steeds tot de beste.

* * *
De behandeling van de Dahlia's vereischt over het algemeen wat meer zorg dan er gewoonlijk aan besteed wordt. We zullen daarom in het kort de wijze van behandeling voor den liefhebber uiteenzetten.

Einde Mei zorgt men over goed afgeharde, sterke jonge planten te beschikken, die dan tegelijkertijd op de daarvoor aangewezen plaats uitgeplant kunnen worden. De standplaats moet niet een willekeurige zijn, doch zorgvuldig gekozen worden. In de eerste plaats is het noodzakelijk, wil men mooie, stevige bloemen verkrijgen, dat de planten het grootste gedeelte van den dag van het zonnetje gemeten kunnen; in de tweede plaats moet de plaats eenigszins beschut zijn, omdat anders bij sterke wind bloem en plant te zeer zullen lijden, terwijl tenslotte de grondsoort niet al te voedzaam mag zijn, wijl anders een te sterke bladontwikkeling in de hand gewerkt wordt en de bloemen daardoor in plaats van er boven tusschen de bladeren komen te zitten. Af te raden is het daarom aan Dahlia's veel mest te geven, terwijl het op voedzamen grond in het geheel niet noodig is.

Nadat de planten eenigszins aan den groei zijn worden er stokken bijgeplaatst, hetwelk verschillend kan geschieden. Men kan bij elke plant één stok plaatsen, doch er ook drie omheen zetten, waardoor het opbinden vergemakkelijkt wordt, doch het algemeene aanzien door de stokken wel wat lijdt.

Zijn de planten eenmaal goed aan den groei, dan gaat het snel en is het zorg om hier en daar in te grijpen. Wil men mooie bloemen hebben dan is het aan te bevelen op elke scheut of tak één knop tot ontwikkeling te laten komen, zoodat men de andere aanwezige knoppen moet wegnemen evenals dat bij Chrysanthemums geschiedt. Maar ook mogen er niet te veel scheuten doorgroeien, omdat in dat geval de plant te bossig wordt. Heeft men een sterk ontwikkelde tak, dan laat men daaraan hoogstens drie à vier zij-scheuten doorgroeien, en neemt de andere weg. Houdt men dit uitdunnen van overtoellige knoppen en takken goed bij, dan kan men verzekerd zijn mooie bloemen met een flinke dosis weerstandsvermogen te zullen verkrijgen.

Bloeien de planten en men wil de bloemen voor versiering van kamer afsnijden dan moet dit 's morgens heel vroeg vóórdat de zon er opgeschenen heeft geschieden, of wel tegen den avond, nadat de zon ondergegaan is. Nooit echter midden op den dag bloemen snijden. Na het afsnijden worden ze onmiddellijk flink diep in het water geplaatst. Op deze wijze behandeld krijgt men in de eerste plaats mooie bloemen, terwijl men er vervolgens langeren tijd van genieten kan.

J. F. CH DIN.

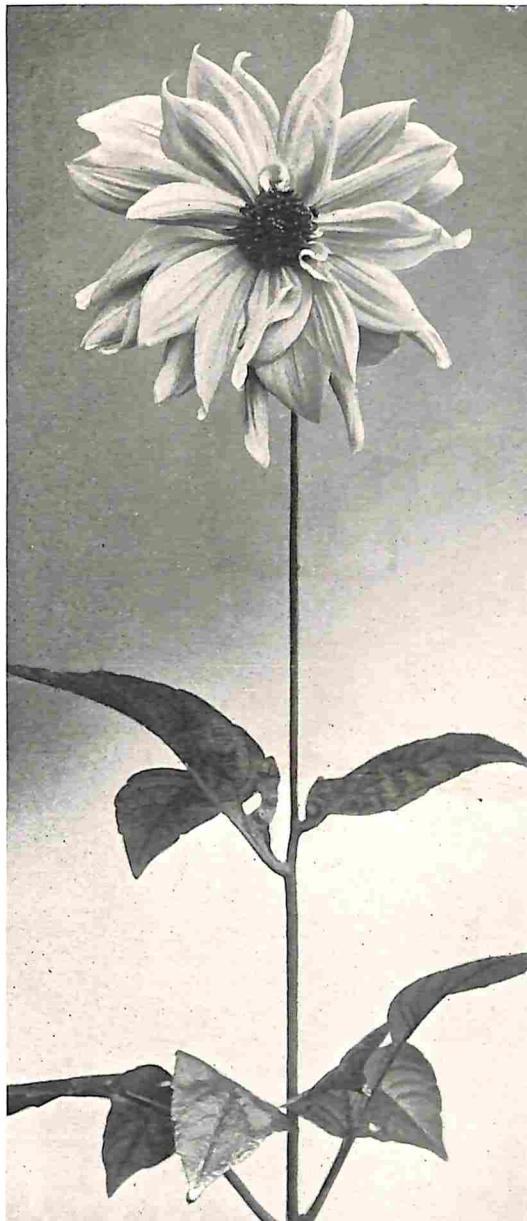

Foto Zweers.

NIEUWE DAHLIA'S.
PIOEN-DAHLIA ORIENT.

HET AMERIKAANSCH DUEL

DOOR EWALD GERHARD SEELIGER.
(30) (Geautoriseerde Vertaling).

Elonor Club ging niet naar de Canadeesche Alpen. Zij gaf den moed echter nog bij lange na niet op, maar zond David M. Brown uit met het uitdrukkelijk bevel, dadelijk om de hand van Mrs. Cravath te vragen. Zijn bezwaren weerlegde zij met de bewering, dat zij reeds alles met Mrs. Cravath besproken had. Eerst moest de meest gevaarlijke mededingster onschadelijk gemaakt worden, en dan kwam Maggie aan de beurt.

David M. Brown ging eerst naar Mr. Peppercorn. Tom ontving hem, hoewel hij des nachts zeer slecht geslapen had. „Goeden morgen, Mr. Peppercorn!” sprak David M. Brown met een onberispelijke buiging.

„Peppercorn, Peppercorn!” riep Tom woedend, zijn pijnlijk kloppend hoofd vasthoudend. „Loop naar den duivel met uw vervloekten Peppercorn.”

„Is Mrs. Cravath te spreken?” vroeg David M. Brown onvervaard. „Wat gaat mij Mrs. Cravath aan?” viel Tom hem in de rede. „Mrs. Club zendt mij!” verklaarde David M. Brown tot zijn verontschuldiging. „Ik moet Mrs. Cravath om haar hand vragen.” „Zoo?” riep Tom opgelucht. „Dat is iets anders. Gaat u dan maar dadelijk naar boven. Ik wensch u veel succes.”

NIEUWE KRAAG-DAHLIA'S.

liet zich in een stoel vallen, en streek zich door de haren.

„Mr. Brown, gaat u maar mee!” lokte Maggie op haar liefsten toon en wees naar de deur. „Mrs. Cravath is bereid u te ontvangen. Ik heb u al laten aandienen.”

En alsof dat nog niet genoeg was, begeleidde zij hem naar boven.

Evangelina Cravath ontving David M. Brown in een kostbaar brokaat-gewaad. Trots de kort geleden doorstane zielsaandoeningen was zij indrukwekkend.

David M. Brown sprak en sprak, maar slaagde er toch niet in het doel van zijn bezoek duidelijk te maken.

„Laat ons alleen!” beval Evangelina Cravath.

En Maggie fladderde naar buiten, onhoorbaar als een rozenblad. „U hebt wat op het hart, Mr. Brown!” sprak Evangelina Cravath vriendelijk. „Wilt u mij uw geheim niet vertellen?”

„Ach!” zuchtte David M. Brown blozend. „Ik bemijn u, Mrs. Cravath. Mag ik u om uwe hand vragen?”

„Om *mijne* hand?” riep Evangelina Cravath verbaasd. „Ik dacht, dat u zich interesseerde voor mijn nichtje.”

„Allright!” mompelde David M. Brown en bleef wanhopig staan.

„U hebt u dus maar versproken!” knikte Evangelina Cravath genadig. „Dat dacht ik al. Nu, ook niet iedereen is voor redenaar in de wieg gelegd. Ik weet echter niet, of mijn nichtje uw liefde beantwoordt, maar ik zal bij haar een goed woordje voor u doen.”

Met deze woorden verliet zij de kamer. Kort daarop verscheen ze weer met Maggie, die verlegen glimlachte. Ze bloosde zelfs als een echte bakvisch.

Nu legde Evangelina Cravath met een koninklijk gebaar de handen van het jonge bruidspaar in elkaar.

„Weest gelukkig!” zuchtte zij zwakjes en gaf David M. Brown een kus op den mond.

Hij was werkelijk een beeldschone jongen. En zijn verlegenheid over den spoed waarmee dit alles gegaan was, stond hem alleraardigst.

„Ach!” zuchtte Maggie, alsof zij een electrischen schok door haar lichaam voelde en zij keek David M. Brown zeer verlegen van ter zijde aan.

„Geef haar een kus, David!” lokte tante.

David M. Brown keek heel verbluft rond, alsof hij de heele zaak nog niet recht vertrouwde.

„Kus me dan toch, David!” fluisterde Maggie, terwijl zij koket met haar oogen draaide en hem zachtjes met haar ellebogen aanstiet.

Nu vermande hij zich en gaf haar een schuchteren kus op haar kersroode lippen. Zij liet zich nog een tweede geven, die reeds wat minder schuchter was. David M. Brown zag er nu werkelijk uit als een Apollo in gezelschapstoilet.

Daar werd geklopt en Maggie trad binnen. Zij begroette David M. Brown zeer vriendelijk en liet zich door hem niet alleen de rechter-, maar ook de linkerhand kussen. Zij had buiten geluisterd en wist, wat haar tante te wachten stond. Voor Tom had zij nauwelijks een koelen blik over.

O, die vrouwen! dacht hij,

Foto's Zweers.

NIEUWE DAHLIA'S.
ENKELE DAHLIA VELOURS
D'UTRECHT.

Nu kwam Evangelina Cravath's triomf. Zij verzocht het paar aan tafel en vroeg Mr. Peppercorn mee aan te zitten.

Tom ging, nog wat verward, aan tafel zitten, waaraan reeds het nieuwbakken bruidspaar gezeten was.

Evangelina Cravath deelde hem het gebeurde mee, terwijl haar oogen als twee karbonkels lichtten.

Van schrik en verbazing liet Tom zijn vork vallen.

„Heeft Maggie zich verloofd?” riep hij buiten zich zelf.

„Ik heb me verloofd!” sprak Maggie kalm. „Hier is mijn aantaande man! Bevalt hij u misschien niet, beste oom?”

„Dus werkelijk verloofd?” vroeg Tom, en uit zijn stem klonk werkelijke teleurstelling, waarover Evangelina Cravath zich hoogelijk verheugde.

„Allright!” zei David M. Brown en rolde met de oogen als een overwinnaar in de Olympische spelen. „Zij heeft zich met mij verloofd, en ik met haar.”

„Dan heb ik niets anders te doen dan geluk te wenschen!” antwoordde Tom, schudde eerst Maggie en daarop David M. Brown de hand en wierp Evangelina Cravath een blik vol afkeuring toe.

„Zij zullen zeer gelukkig worden!” merkte zij op met de statige hoogheid van een delphische Pythia in brokaat.

Tom gaf daarop geen antwoord en begon te eten. Hij sprak geen enkel woord. Maggie alleen zorgde voor de conversatie.

„Nu, wat zeg je van mijn bruidgom?” wendde zij zich plotseling tot Tom.

„Niets!” bromde Tom nijdig. „Hij zegt ook niets tegen mij.”

„Je bent jaloersch!” lachte zij uitgelaten.

„Ik heb alle reden daartoe,” antwoordde hij bijna woedend.

„Dat doet me plezier!” lachte zij over de tafel heen en stootte met het puntje van haar laarsje tegen zijn schoen. Snel trok hij zijn voeten weder onder zijn stoel en gedurende den geheelen maaltijd verwaardigde hij haar niet met een enkelen blik.

Bij het dessert liet Evangelina Cravath champagne aanrukken.

„Wil je niet een toast op het bruidspaar uitbrengen, Patrick?” vroeg ze.

„Ik ben schor!” antwoordde Tom

kortaf.

„Wij zijn anders ook met een schorre toast al heel blij, oom Patrick!” meende Maggie vriendelijk.

Tot antwoord leegde Tom zijn glas in één teug.

„Gaan jullie vast in den salon, kinderen!” sprak Evangelina Cravath na een poos. „Wij komen er spoedig ook en zullen er de koffie gebruiken.”

„Kom!” riep Maggie, stak haar arm in die van den nog aarzelenden David M. Brown, trok hem in den salon en wierp de deur ostentatief dicht.

„Nu, Patrick?” vroeg Evangelina Cravath, op de dichte deur wijzende. „Wat zeg je daarvan, lieve Patrick?”

„Mijn naam is nog steeds Tom Fleitman!” ant-

CACTUS-DAHLIA HONESTY.

woordde hij knorrig. Het werd hem zoo langzamerhand al te kras.

„O, Patrick!” kreunde ze, en wierp het over een anderen boeg. „Hoe kon je me dat aandoen. Dat arme kind te verleiden. Onder mijn oogen! Dat is om aan alles wat goed is te gaan twijfelen.”

„Het is misschien héél erg!” gaf Tom toe. „Maar deze handigheid met David M. Brown is toch vast en zeker nog veel erger. Maar omdat Maggie het goed vindt, is er niets meer tegen te doen. En Patrick Peppercorn schijnt er ook niets tegen te hebben, anders zou hij toch zeker wel te voorschijn komen om te probeeren dit ongeluk te verhinderen.”

„Patrick, geen grappen!” riep Evangeline Cravath dreigend. „Je ontkomt me niet meer. Je weet, dat ik je in de hand heb.”

„Weer die wissels!” bromde hij kwaad.

„Jawel, die wissels!” herhaalde zij scherp. „Ik wilde ze je op dien bewusten avond brengen. Het is maar goed, dat ik het niet gedaan heb. Maggie heeft ze me teruggegeven.”

„Ook dat nog!” lachte Tom en sloeg de handen ineen.

„Daaruit is me gebleken, dat ze nog niet heelemaal verdorven is!” vervolgde Evangeline Cravath. „Ze heeft ingezien dat ze slecht deed. Over twee weken is het bruiloft en dan gaat ze het huis uit. Ze gaat weer naar Salt Lake City. Ik stel dat als voorwaarde. Dan is ze uit je oogen. En als je dan nog niet weet, wat je plicht is, dan zal je daarover in de gevangenis kunnen nadenken.”

„Een man, dien men liefheeft, zet men toch niet in de gevangenis!” sprak Tom minachtend. „Als men mij als gentleman naar mijn oordeel over een dergelijke handelwijze zou vragen, zou ik bekennen, dat ik ze voor vernuftig, maar niet voor aanbevelenswaardig houd. Ze is min of meer barbaarsch.”

„Ik heb je lief, Patrick!” riep zij, zich in de handen wringend.

„Dat is zeer onaangenaam voor beide partijen!” antwoordde Tom koel. „Ik weet niet, of Patrick Peppercorn werkelijk van u gehouden heeft, ik ken hem daarvoor te weinig, maar laat ik het aannemen. Als hij echter Maggie eerder had leeren kennen, dan zou hij zeer waarschijnlijk niet dezen omweg gemaakt hebben.”

„Omweg, omweg?” steunde Evangeline Cravath en verborg haar gezicht in het kussen van den divan. „Ik een omweg! Patrick!”

„Evenals Elinor Club, mijn lieve tante!” knikte Tom ernstig. „Dwalen is natuurlijk! Maar zijn dwaling inzien en omkeeren, dat alleen is menscheijk. Wees dus menscheijk, waarde mevrouw, en overhandig me de wissels. Ik zal ze Patrick Peppercorn weer geven of ze vernietigen als ik hem niet vinden kan.”

„Neen!” rochelde zij nijdig. „Je moet mij liefhebben, mij alleen. Of je gaat in de gevangenis.”

„Dan blijft mij niets anders over, dan mij te laten arresteerren!” sprak Tom, grimmig lachend. „U hebt al voor een zachten overgang gezorgd. Want zoolang de detective voor de deur staat, ben ik reeds een halve gevangene.”

„Zoolang je iederen avond terugkomt, heb ik nog hoop!” zuchtte zij, met door tranen verstikte stem.

„Hoop maar niet, waarde mevrouw!” antwoordde hij kalm, en ging naar de deur.

Zijn bezorgdheid over Elinor Club dreef hem naar buiten. De Sniffler-gentleman sloot zich met beminnelijke groeten bij hem aan.

„Is er iets, wat u hindert, Mr. Peppercorn?” vroeg de detective, terwijl zij in een auto naar de Lincoln Avenue reden. Maakt u dan gebruik van de diensten onzer firma!”

„Om me te kalmeeren?” vroeg Tom verbaasd.

„Sniffler & Co. zijn een heelmiddel tegen alles!” maakte hem de gentleman duidelijk. „Wij beproeven de menschen absoluut gelukkig te maken. Dat wil zeggen, wij nemen hun alle zorgen af. Geeft U ons slechts een algeheele mandaat, en wij denken en handelen voor U, wij behartigen Uwe belangen”.

„En gelijktijdig behartigt Uw firma de belangen van Mrs. Cravath!” riep Tom verrast uit. „Hoe rijmt zich dat met elkaar?”

„Uitnemend!” antwoordde de detective, „Sniffler & Co. is het reservoir van alle, ook van de meest tegenstrijdige belangen. Hier worden zij tegen elkaar opgewogen en een tusschenweg gevonden”.

„Als mij die tusschenweg nu eens niet bevalt?” verzette Tom zich energiek.

„Sniffler & Co. zal de eenige, laatste en hoogste instantie zijn!” glimlachte de gentleman fijntjes. „Bij wie wilt U dan in hooger beroep gaan? Wij zullen er niet tegen opzien, de weerspanningen ook tegen hun wil gelukkig te maken”.

„Oef!” zuchtte Tom, ten einde raad, en wischte zich de zweetdruppels van het hoofd.

(Wordt vervolgd).

DE AVOND.

De Avond bouwt een boog van hemelrozen
wier purper druppelend door de twijgen bloedt;
de boomen donkren in den zachten gloed,
en blaëren lisp'len, of ze elkander koozen.

Dan toont een vogel door het droomend woud
en kust een wijl de schoone stilte wakker;
plots schiet hij op en zwirrelt langs den akker,
zijn wiekjes glanze' in 't kwijnend purpergoud.

En trage breekt die wondre boog van bloemen:
de hemel valt in de armen van den nacht,
en 't is, of aarde en hemel droef en stomme
elkander groeten.... en.... dan sterven.... zacht.

PIERRE FRANSSSEN.

DE ONTBOSSCHING VAN NEDERLAND.

WIE nu de natuur in wil, wie nu genieten gaat van de schoonheid van ons land, van de (weinige) bosschen op de Veluwe, in den Achterhoek, hoe zal hij teleurgesteld, geschrijnd worden....

Want overal is, sterker dan ooit, de verdwijning van die wondere schoonheid onzer natuurbosschen gaande. In Gelderland, Brabant, Twente, telkens komt men onverwacht weer te staan voor die groote open plekken, met kuilen en afgezaagde stamstompjes, met verdroogd vaal mos, waar eens de stammen, dicht aaneen, statig oprezen. De wind speelt er met enkele dorre takken, waar hij vroeger ruischend de pluimige kronen bewoog. De zon brandt er, waar vroeger donkere, vochtige, mysterieuse schaduw was. Hoe gapend, kaal, pijnlijk schrijnend is zulk een open plek. Als een groote open wond, die al maar voortwoekert. Want verderop hoort men weer de korte slagen van de bijen, het snerpend-sleepend geluid van de zagen, die de boomen aan hun voet ondermijnen, tot ze, langzaam hellend eerst, dan sneller vallend, met een doffen slag neerstorten....

De houtnood is groot. We weten het. De invoer van buiten is geheel opgehouden. En er is woningnood en bouwnoodzaak. Maar — als we dien ontstellenden stroom berichten en advertenties lezen van verdwijnend boschschoon (ach, in den Achterhoek meer dan een miljoen boomen tegelijk!) en van hectaren dennen; als we hooren van een voorgenomen kap-verbod, ook en vooral tegen het omhakken van jong hout voor brandhout; als we denken aan de rapporten van land-huishoudkundigen over het groote belang van bosschen voor de volksgezondheid, als we óók denken aan de moreele factoren (zei Prentice Mulford niet in een overtuigende essay: „gelukkig de mensch, die de boomen liefheeft”); en ten slotte ons herinneren, dat er zóó veel maatregelen van ingrijpenden aard zijn uitgevaardigd — dan vragen we ons af: is het niet dringend noodig dat hier, zoo al geen verbod, tenminste een regeling, een beperking wordt voorgeschreven, die het stelsellooze, onbegrensde aan banden legt?

CORVÉE.

Foto Corvée.

DE ONTBOSSCHING VAN NEDERLAND.
EEN DROEF-STEMMEND PLEKJE BIJ EDE,